

B&B
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Diplomsko delo višješolskega strokovnega študija
Program: Elektroenergetika
Modul: Zaščita in učinkovitost

VARSTVO IN ZDRAVJE PRI DELU NA ZAČASNIH IN PREMIČNIH GRADBIŠČIH

Mentor: dr. Viktor Lovrenčić, univ. dipl. inž. el.
Lektorica: Mija Čuk, univ. dipl. spl. jez.

Kandidat: Anže Habjan

Višnja Gora, september 2026

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorju dr. Viktorju Lovrenčiću, univ. dipl. inž. el., za pomoč in nasvete ob pisanju diplomskega dela.

Zahvaljujem se tudi lektorici Miji Čuk, ki je moje diplomsko delo jezikovno in slovnično pregledala.

IZJAVA

Študent Anže Habjan izjavljam, da sem avtor tega diplomskega dela, ki sem ga napisal pod mentorstvom dr. Viktorja Lovrenčića, univ. dipl. inž. el.

Skladno s 1. odstavkom 21. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah dovoljujem objavo tega diplomskega dela na spletni strani šole in v institucionalnem oz. nacionalnem repozitoriju (COBISS).

Dne: 4. 9. 2026 Podpis: _____

POVZETEK

Zagotavljanje varnosti in varovanje zdravja delavcev je ena izmed temeljnih pravic in dolžnosti delodajalca in delavca samega. V ta namen se izvajajo številni ukrepi, s katerimi se zagotavlja varnost in zdravje delavcev ter drugih oseb, preprečuje, odpravlja in obvladuje morebitne nevarnosti ter s katerimi se obvešča in usposablja delavce. V diplomskem delu je obravnavano področje varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih. V začetku naloge je pozornost namenjena predvsem analizi veljavne zakonodaje iz omenjenega področja, v nadaljevanju pa primerjavi izbranih začasnih in premičnih gradbišč predvsem z vidika izvajanja predpisov o varnosti in zdravja pri delu ter ugotovitev usmerjenih nadzorov. Poseben poudarek je namenjen identifikaciji najpogosteje ugotovljenih nepravilnosti na gradbiščih in njihovi primerjavi z ugotovitvami usmerjenih nadzorov nad izvajanjem predpisov o varnosti in zdravju pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih v zadnjih petih letih. Na podlagi ugotovitev in pridobljenih informacij so v zaključnem delu obravnavane možnosti za izboljšanje stanja in analizirane vloge, naloge in pooblastila koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu v fazi izvajanja gradnje.

KLJUČNE BESEDE

- Varstvo in zdravje pri delu
- Začasna gradbišča
- Premična gradbišča
- Predpisi o varnosti in zdravju pri delu

SUMMARY

In my thesis I address the field of occupational health and safety on temporary and mobile construction sites. At the beginning of the task, I focus primarily on the analysis of the current legislation in the mentioned field, and then I compare the selected temporary and mobile construction sites mainly from the perspective of implementing regulations on occupational health and safety. Special emphasis is placed on identifying the most frequently found irregularities on construction sites and comparing them with the findings of targeted inspections of compliance with occupational safety and health regulations on temporary and mobile construction sites over the past five years. Based on the findings and information obtained, the final part discusses the possibilities for improving the situation and analyses the role, tasks, and authority of safety and health coordinators during the construction phase.
The central theoretical basis is the legislative framework of the field, the theory of coordination on construction sites and the findings of supervisory authorities.

KEYWORDS

- Occupational health and safety
- Temporary construction sites
- Mobile construction sites
- Regulations on occupational health and safety

KAZALO

1 UVOD 1
1.1 Predstavitev problema 1
1.2 Cilji naloge 1
1.3 Predpostavke in omejitve 1
1.4 Metode dela 2
2 TEORETIČNE OSNOVE 3
2.1 Pravni viri, ki urejajo delo na začasnih in premičnih gradbiščih 3
2.2 ReNPVZD 2018–2027 6
2.3 Koordinator za varnost in zdravje pri delu 7
2.4 Varnostni načrt 10
3 PRAKTIČNI DEL 15
3.1 Analiza izvedenih nadzorov na gradbiščih v obdobju 2021–2025 15
3.2 Analiza najpogosteje ugotovljenih kršitev 17
3.2.1 Kršitve pri delu na višini 19
3.2.2 Nepravilnosti pri zagotavljanju in uporabi OVO 20
3.2.3 Kršitve v zvezi s pisnim sporazumom po 39. členu ZVZD-1 22
3.2.4 Neupoštevanje navodil koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu 23
3.2.5 Nepravilnosti pri električnih inštalacijah, delovni opremi in organizaciji gradbišč 24
3.2.6 Organizacijske in dokumentacijske pomanjkljivosti 25
3.3 Primerjava ugotovitev IRSD z usmeritvami ReNPVZD 2018–2027 26
3.4 Analiza skladnosti ugotovitev IRSD z ugotovitvami na izbranih gradbiščih 27
4 ZAKLJUČKI IN PREDLOGI 40
5 LITERATURA IN VIRI 43

KAZALO SLIK

Slika 1: Primer vpisa v knjigo ukrepov 13
Slika 2: Primer vpisa v knjigo ukrepov- obrazložitev 14
Slika 3: Število pregledanih gradbišč in delovišč po letih (2021–2025) 16
Slika 4: Ugotovljene nepravilnosti v povezavi z varnostno ograjo 20
Slika 5: Trend ugotovljenih nepravilnosti na področju zagotavljanja in uporabe OVO 21
Slika 6: Kršitve v zvezi s pisnim sporazumom po 39. členu ZVZD-1 22
Slika 7: Trend naraščanja kršitve neupoštevanja navodil koordinatorjev 23
Slika 8: Nepravilnosti pri električnih inštalacijah, delovni opremi in organizaciji gradbišč 24
Slika 9: Primer nepravilnosti 36

KAZALO TABEL

Tabela 1: Število ugotovljenih kršitev in izdanih ukrepov 16
Tabela 2: Analiza po posameznih ugotovljenih kršitvah 18
Tabela 3: Ugotovljene nepravilnosti na gradbišču A 30
Tabela 4: Ugotovljene nepravilnosti na gradbišču B 33
Tabela 5: Ugotovljene nepravilnosti na gradbišču C 34
Tabela 6: Ugotovljene nepravilnosti na gradbišču Č 37

KRATICE IN AKRONIMI

ESS: Ekonomsko-socialni svet
IRSD: Inšpektorat Republike Slovenije za delo
MDDZS: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MZ: Ministrstvo za zdravje
NPVZD: Nacionalni program varnosti in zdravja pri delu
OVO: Osebna varovalna oprema
ReNPVZD 2018–2027: Resolucija o nacionalnem programu varnosti in zdravja pri delu
ZVZD-1: Zakon o varnosti in zdravju pri delu

1 UVOD

1.1 Predstavitev problema

Zdravje in varstvo pri delu je eno izmed temeljnih področij, ki prispeva k ekonomski učinkovitosti gospodarstva, splošni družbeni blaginji in vzdržnosti socialnih blagajn, prav tako je zagotavljanje varnosti na gradbiščih temeljno načelo uspešnega in odgovornega izvajanja gradbenih projektov. Tako delodajalci kot tudi delavci so dolžni zagotavljati in izvajati preventivne ukrepe, ki zagotavljajo najvišjo možno stopnjo varnosti in zdravja pri delu, vendar pa smo kljub temu v praksi oziroma na terenu mnogokrat priča številnim kršitvam in pomanjkljivostim, kar potrjuje tudi dejstvo, da je gradbeništvo dejavnost, v kateri se zgodi največje število nesreč pri delu.

Diplomsko delo izhaja iz predpostavke, da kljub obstoju zakonodajnih in organizacijskih mehanizmov na začasnih in premičnih gradbiščih še vedno prihaja do sistematičnih pomanjkljivosti pri zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu, kar predstavlja osrednji problem raziskave. V diplomskem delu je analizirana zakonodaja s področja varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih ter izvedena primerjalna analiza ugotovitev Inšpektorata Republike Slovenije za delo v obdobju 2021–2025 ter vsebine knjig ukrepov anonimiziranega Podjetja X za izbrana začasna in premična gradbišča, kar je ključno za opredelitev možnosti za izboljšanje sistema varnosti in zdravja pri delu.

1.2 Cilji naloge

Prvi konkretni cilj diplomskega dela je analizirati zakonodajo s področja varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih in jo v nadaljevanju tudi ovrednotiti. Sledi drugi cilj, in sicer proučiti vlogo in naloge koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu ter podati primerjalno analizo konkretnih gradbišč in ugotovitev nadzornih organov, na podlagi katere so nato oblikovani in podani predlogi za izboljšanje stanja. Namen analize je ugotoviti, ali knjige ukrepov odražajo dejanske nepravilnosti, ki jih na gradbiščih ugotavlja IRSD, ter oceniti učinkovitost internega spremljanja varnosti in zdravja pri delu.

1.3 Predpostavke in omejitve

Raziskovanje v diplomskem delu izhaja iz predpostavke, da je zakonodajni okvir s področja varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih v Republiki Sloveniji primerljiv z evropskimi zahtevami, vendar pa njegova učinkovitost v praksi ni vedno dosežena oziroma ni dosežena v zadostni meri. Predpostavlja se, da so najpogostejše pomanjkljivosti povezane z neustreznim izvajanjem predpisov,

pomanjkljivo koordinacijo udeležencev in omejeno učinkovitostjo vloge koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu.
Raziskava je omejena z dostopnostjo podatkov, omejenim številom obravnavanih gradbišč in časovnim okvirom analize, kar vpliva na obseg in posploševanje ugotovitev. V raziskavo je vključen namenski vzorec, kar pomeni, da rezultati niso nujno reprezentativni za celotno panogo, vendar pa omogočajo poglobljen vpogled na obravnavano področje.

1.4 Metode dela

V teoretičnem delu diplomsko delo temelji na opisni metodi, s katero predstavljamo trenutno stanje na področju varnosti in zdravja pri delu, ter metodi združevanja, saj so podatki povzeti iz več virov strokovne literature, zakonov oziroma drugih pravnih aktov in dokumentacije oziroma poročil nadzornih organov.

V praktičnem delu je bila uporabljena metoda analize dokumentov. Analizirana so bila letna poročila o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za obdobje preteklih pet let, torej od leta 2021 do 2025, kjer je bila posebna pozornost namenjena številu izvedenih nadzorov, ugotovljenim kršitvam, izrečenim ukrepom ter najpogosteje ugotovljenim kršitvam oziroma nepravilnostim na začasnih in premičnih gradbiščih. Sledi primerjalna metoda, torej primerjava ugotovljenih kršitev in nepravilnosti, izvedenih nadzorov in izrečenih ukrepov z ugotovitvami Podjetja X, pridobljenih iz knjig ukrepov gradbišč A, B, C in Č.

V sklepnem delu diplomskega dela so podatki še analizirani z vidika skladnosti z zakonodajo in internimi mehanizmi za zagotavljanje varnosti, uporabljena pa je tudi metoda oblikovanja predlogov izboljšav.

2 TEORETIČNE OSNOVE

2.1 Pravni viri, ki urejajo delo na začasnih in premičnih gradbiščih

Zakonodajni okvir Evropske unije na področju varnosti in zdravja pri delu predstavlja enega ključnih mehanizmov za zaščito zdravja in varnosti približno 170 milijonov delavcev, na drugi strani pa varovanje zaposlenih pred tveganji na delovnem mestu predstavlja temeljni pogoj za zagotavljanje trajnostnih in dostojnih delovnih razmer (Evropska komisija, 2021).

Zakonodaja, ki je bila na ravni Evropske unije sprejeta v preteklosti, je močno in hkrati pomembno prispevala k zmanjšanju tveganj za zdravje pri delu ter k dvigu standardov varnosti in zdravja v vseh sektorjih. Kljub temu pa so se obstoječa tveganja dodatno zaostrila in določeni izzivi še vedno ostajajo, zato je učinkovito obvladovanje le-teh še toliko bolj pomembno (Evropska komisija, 2021).

Delo na začasnih in premičnih gradbiščih je v Republiki Sloveniji urejeno v več pravnih virih, ki tvorijo hierarhično strukturiran sistem norm ter vključujejo zakone, podzakonske akte in implementirane akte prava Evropske unije.

Najvišji pravni akt, ki vpliva na nacionalno zakonodajo na področju dela na začasnih in premičnih gradbiščih, predstavlja Direktiva 92/57/EGS (1992; v nadaljevanju Direktiva), katere osnovni namen je določiti minimalne standarde in zahteve za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na začasnih in premičnih gradbiščih. Direktiva uvaja sistematičen pristop k obvladovanju tveganj že v fazi načrtovanja projekta ter narekuje ukrepe, s katerimi se zagotavljata varnost in zdravje pri delu tudi v fazi izvedbe projekta.

V ta namen Direktiva (1992) določa obveznost imenovanja koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu tako v fazi priprave projekta kot tudi v fazi izvajanja del v primeru, ko na gradbiščih dela izvaja več izvajalcev. Slednje določa oziroma narekuje tudi Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih (2005; v nadaljevanju Uredba), ki velja za podzakonski akt, ki konkretizira zakon.

Pomemben poudarek Direktiva (1992) namenja uvedbi varnostnega in zdravstvenega načrta, ki mora biti izdelan pred začetkom izvajanja del in prilagojen posebnostim posameznega gradbišča, poleg tega je potrebna izdelava dokumentacije o objektu, ki vsebuje informacije, pomembne za varno vzdrževanje in uporabo objekta po zaključku gradnje. Obenem narekuje tudi odgovornosti investitorjev, projektantov in

izvajalcev ter poudarja njihovo dolžnost sodelovanja in usklajevanja pri izvajanju varnostnih ukrepov.

Navedeno lahko povežemo z določili Zakona o varnosti in zdravju pri delu – ZVZD-1 (2011), ki predstavlja splošno zakonsko podlago na obravnavanem področju. Ureja pravice in obveznosti delavcev in delodajalcev, z namenom preprečevanja poškodb pri delu, preprečevanja poklicnih bolezni ter zagotavljanja varnega in zdravega delovnega okolja. Temelji na načelu preprečevanja tveganj, prilagajanju dela človeku, nadomeščanju nevarnega, celostnem upravljanju varnosti in zdravja ter na načelu sodelovanja delavcev pri odločanju.

Direktiva 92/57/EGS se na področju gradbišč neposredno in podrobneje izvaja prek Uredbe o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih (2005). Eden izmed osrednjih institutov, ki jih ureja, je imenovanje koordinatorjev, s čimer Uredba sledi temeljnemu načelu Direktive o usklajevanju varnostnih ukrepov med različnimi deležniki.

Začasna ali premična gradbišča so v Uredbi (2005) definirana kot delovišča, na katerih se izvajajo gradbena in vzdrževalna dela. Kadar se ta dela izvajajo s strani dveh ali več izvajalcev, je naročnik ali nadzornik projekta dolžan imenovati najmanj enega koordinatorja za varnost in zdravje pri delu, in sicer za vsako fazo posebej, tako za fazo priprave projekta kot tudi fazo izvajanja projekta. Pogoji, ki jih mora koordinator izpolnjevati, in njihove naloge bodo podrobneje opredeljeni v naslednjem podpoglavju.

Uredba (2005) se v nadaljevanju navezuje na Zakon o varnosti in zdravju pri delu ter na upoštevanje in izvajanje določenih temeljnih načel, zlasti v zvezi z vzdrževanjem primernega reda na gradbišču, ravnanjem z materiali, skladiščenjem in odlaganjem odpadkov in ruševin, prilagajanjem poteka del, sodelovanjem med delodajalci in samostojnimi podjetniki ter vzajemnim delovanjem z industrijskimi panogami na območju gradbišča.

Nadalje opredeljuje primere, v katerih je potrebna prijava gradbišča pred začetkom del, nadzorstvo, ki ga izvaja Inšpektorat za delo, ter opredeli globe in sankcije, ki sledijo ob ugotovljenih kršitvah in nepravilnostih na gradbiščih (Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, 2005).

Področje varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih se poleg že opredeljenih aktov dodatno konkretizira s številnimi podzakonskimi akti (npr. pravilniki), ki urejajo posamezne vidike varnega dela ter določajo tehnične in organizacijske zahteve ter prestavljajo operativno raven izvajanja zakonodaje v praksi, skupaj z Uredbo pa tvorijo celovit sistem podzakonske ureditve, ki omogoča praktično izvajanje zahtev Direktive 92/57/EGS.

Izvajanje varstva in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, kot že razvidno, ni urejeno zgolj z enim predpisom, temveč temelji na sočasni uporabi več zakonov, uredb in tudi več pravilnikov. Uporaba posameznih predpisov je odvisna od vrste del, ki se izvajajo, in tudi od uporabljenih sredstev, s katerimi se dela izvajajo.

Pri organizaciji gradbišča je nujno upoštevati zahteve iz Pravilnika o varnostnih znakih in spremembe (1999), ki narekuje ustrezno označevanje nevarnosti in prepovedi ter obveznosti, z namenom zmanjšanja tveganj za poškodbe.

Pri delih, kjer prihaja do večjih fizičnih obremenitev delavcev, je pomembno upoštevanje Pravilnika o zagotavljanju varnosti in zdravja pri ročnem premeščanju bremen (2023), ki opredeljuje ukrepe za preprečevanje mišično-skeletnih obolenj in poškodb. Poleg tega je na gradbiščih pogosto prisotna izpostavljenost fizikalnim dejavnikom, kot so vibracije in hrup, zato je pomembno dosledno upoštevanje Pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti hrupu pri delu (2006) in Pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti vibracijam pri delu (2005), ki določata mejne vrednosti izpostavljenosti, obveznosti delodajalca glede meritev ter izvajanje tehničnih in organizacijskih ukrepov za zmanjševanje škodljivih vplivov na zdravje zaposlenih.

Kljub izvajanju tehničnih in organizacijskih ukrepov, določenih v prej opredeljenih pravilnikih, vseh tveganj na gradbiščih ni mogoče v celoti odpraviti, zato je v takšnih primerih treba zagotoviti dodatno zaščito delavcev s pomočjo uporabe OVO, ki predstavlja zadnjo stopnjo varnostnih ukrepov.

Pravilnik o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu (1999), kot razvidno že iz samega poimenovanja pravilnika, ureja uporabo osebne varovalne opreme, ki jo opredeljuje kot vso opremo, ki jo delavec nosi, drži ali uporablja pri delu, tako da ga varuje pred enim ali več istočasno nastopajočimi tveganji za njegovo varnost in zdravje, npr. uporaba čelad, zaščitne obutve, rokavic, varovalnih pasov. Določa obveznosti delodajalcev glede zagotavljanja in vzdrževanja opreme ter obveznosti delavcev glede pravilne in dosledne uporabe OVO. OVO mora biti izdelana in oblikovana v skladu s predpisi in mora biti izdelana namensko za varovanje pred pričakovanimi tveganji ter sama po sebi ne sme povzročati večjih tveganj za varnost delavca. Obenem mora ustrezati dejanskim razmeram na delovnem mestu, specifičnim ergonomskim potrebam in zdravstvenemu stanju delavca ter biti izdelana tako, da si jo lahko uporabnik pravilno prilagodi na enostaven način.

Pomembno je izpostavljena tudi vloga delodajalca, ki slednjemu narekuje dolžnost, da delavcem v primeru več istočasno nastopajočih tveganj in potrebe po uporabi več delov OVO zagotovi opremo, ki je medsebojno združljiva in delavca učinkovito varuje

pred izpostavljenimi tveganji (Pravilnik o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu, 1999).

O varni uporabi delovne opreme na delovnih mestih podrobneje določa tudi Pravilnik o varnosti in zdravju pri uporabi delovne opreme (2004), ki je neposredno povezan s področjem, obravnavanim v diplomskem delu, saj je uporaba delovne opreme eden ključnih virov tveganj na gradbiščih. Težnja Pravilnika je na zmanjševanju tveganj za poškodbe pri delu, ki izhajajo iz nepravilne uporabe, izbire ali vzdrževanja delovne opreme, zato jasno opredeljuje tako naloge delodajalca kot tudi obveznosti delavca, ter poudarja pomen ocene tveganja, na podlagi katere je izbrana ustrezna oprema in sprejeti potrebni varnostni ukrepi. Pravilnik določa tudi obveznosti glede usposabljanja delavcev za varno uporabo opreme, zagotavljanja navodil za uporabo, izvajanja rednih in izrednih pregledov delovne opreme ter uporabe zaščitnih sistemov in varovalnih naprav.

Pri izvajanju elektroinštalacijskih del je poleg splošnih zahtev gradbišča treba upoštevati tudi predpise s področja električne varnosti. Slednje je podrobno opredeljeno v Pravilniku o varstvu pri delu pred nevarnostjo električnega toka (1992), ki določa ukrepe varstva pri delu, ki se nanašajo predvsem na uporabo sredstev in opreme za osebno varnost, usposabljanje delavcev za varno delo, delo v posebnih razmerah, preizkušanje orodja za delo s povečano nevarnostjo, preiskovanje delovnega okolja, prvo pomoč, prepoved kajenja in dolžnost delodajalcev do nadzornih organov.

2.2 ReNPVZD 2018–2027

Resolucijo o nacionalnem programu varnosti in zdravja pri delu je na 39. seji, 27. marca 2018, sprejel Državni zbor Republike Slovenije (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, b. l., str. 4).

Varnost in zdravje pri delu sta ključna za uspešno gospodarstvo in dobro počutje zaposlenih, zato so bile pri oblikovanju ciljev programa upoštevane tako potrebe delavcev kot tudi delodajalcev, spremembe v družbi in tveganja, s katerimi se v delovnem okolju soočamo. Glavni namen programa je vzpostavitev sodelovanja med vsemi deležniki na področju varnosti in zdravja pri delu, kar vodi v uresničevanje splošno sprejete vizije na področju varnosti in zdravja pri delu v Sloveniji. Med ključne deležnike uvrščamo Vlado Republike Slovenije, ki prek ministrstev, predvsem MDDSZ in MZ, določa politiko in prioritetne naloge na obravnavanem področju ter postavi pravila, prek IRSD pa zagotovi pravilno in dosledno izvajanje pravil v praksi. Pri uresničevanju zastavljenih ciljev sodelujejo tudi druga ministrstva in organi v njihovi sestavi. Sledi ekonomsko-socialni svet, ki je tristranski organ socialnih partnerjev in Vlade Republike Slovenije, slednji spremlja stanje na ekonomskem in socialnem področju ter oblikuje stališča, predloge, priporočila in pobude za

sprejemanje novih ali spremembo veljavnih predpisov. Svet za varnost in zdravje pri delu predstavlja posvetovalno telo ministra/-ice, ki prav tako sprejema stališča in priporočila o stanju in strategiji in ima zato pomembno vlogo pri uresničevanju ciljev NPVZD. Pomembno vlogo nosijo tudi delodajalci, zlasti višje vodstvo, ki odloča o tem, koliko pozornosti in sredstev bo v organizaciji namenjeno opredeljenemu področju, ter navsezadnje tudi delavci, saj je njihovo sodelovanje nujno, urejeno delovno okolje pa predstavlja njihovo temeljno pravico. Pomembno je izpostaviti tudi strokovna združenja in strokovne delavce na tem področju, ki z oblikovanjem smernic, kodeksov in usposabljanjem pomembno dopolnjujejo ukrepe države in samostojno ter neodvisno delujejo po pravilih stroke in etike na svojem področju (Resolucija o nacionalnem programu varnosti in zdravja pri delu 2018–2027 - ReNPVZD18–27, 2018).

Nacionalni program stremi k uresničevanju strateških ciljev, ki se navezujejo predvsem na zmanjšanje nezgod pri delu, zagotovitev varne uporabe kemičnih snovi v delovnem procesu in zagotovitev kakovostnega izvajanja strokovnih nalog oziroma boljšo strokovno usposobljenost. Za uresničitev strateških ciljev je v dokumentu predvidenih petindvajset ukrepov, ki so usmerjeni v zagotovitev varnosti pri delu, enako so v programu opredeljeni tudi strateški cilji in ukrepi, usmerjeni v zagotovitev zdravja pri delu (ReNPVZD18–27, 2018).

Izvedbeni dokument nacionalnega programa predstavljajo triletni akcijski načrti, trenutno je v veljavi tretji izvedbeni dokument ReNPVZD18-27. V akcijskem načrtu za izvajanje Resolucije o nacionalnem programu varnosti in zdravja pri delu 2018–2027 v obdobju 2024–2027 so natančno opredeljeni posamezni ukrepi, nosilci njihovega izvajanja, finančni okvir in viri financiranja, časovni roki ter mehanizmi spremljanja in vrednotenja izvajanja ukrepov (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, b. l.).

2.3 Koordinator za varnost in zdravje pri delu

Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih (2005) v 4. členu določa, da je treba imenovati koordinatorja za varnost in zdravje pri delu, kadar dela na gradbiščih izvajata dva ali več izvajalcev, in sicer posebej za fazo projektiranja objekta in fazo izgradnje objekta.

Koordinator za varnost in zdravje pri delu v pripravljalni fazi projekta je definiran kot fizična oseba, ki jo naročnik ali nadzornik projekta v fazi priprave projektne zasnove pooblasti za opravljanje nalog, ki se navezujejo predvsem na usklajevanje izvajanja temeljnih načel varnosti in zdravja pri delu (Pravilnik o programu in načinu usposabljanja koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, 2008, čl. 2).

V okviru svojih nalog izdela oziroma zagotovi izdelavo varnostnega načrta v skladu s Prilogo V, ki bo podrobneje opredeljena v nadaljevanju, ter pripravi dokumentacijo, ki je prilagojena značilnostim projekta in vsebuje relevantne podatke s področja varnosti in zdravja pri delu. Slednji so ključni za zagotavljanje varnega izvajanja vseh nadaljnjih faz projekta, vključno z uporabo objekta, njegovim vzdrževanjem in morebitnim rušenjem (Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, 2005, čl. 7).

Koordinator za varnost in zdravje pri delu v izvajalni fazi projekta pa je prav tako fizična oseba, katero pooblasti naročnik ali nadzornik projekta za opravljanje nalog, povezanih z usklajevanjem izvajanja temeljnih načel varnosti in zdravja pri delu (Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, 2005, čl. 3).

Njegove naloge obsegajo zlasti sprejemanje odločitev o tehničnih in organizacijskih vidikih pri načrtovanju posameznih faz dela ter določanje ustreznih rokov, ki so potrebni za varno izvedbo posameznih faz dela, ki se izvajajo hkrati ali zaporedno.
Poleg tega koordinator v fazi izvajanja projekta zagotavlja usklajeno izvajanje ustreznih določb, z namenom, da tako delodajalci kot samozaposlene osebe dosledno spoštujejo temeljna načela, določena v 10. členu Uredbe o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, ter se ravnajo v skladu z varnostnim načrtom. V fazi izvajanja projekta je njegova naloga tudi izdelava oziroma zagotovitev ustreznega usklajevanja varnostnega načrta in spreminjajoče dokumentacije glede na morebitne spremembe na gradbišču. Nadalje koordinator zagotavlja učinkovito sodelovanje in medsebojno obveščanje med izvajalci del, kar pomembno prispeva k preprečevanju poškodb ali zdravstvenih okvar pri delu. Hkrati pa tudi nadzoruje varno izvajanje delovnih postopkov in usklajuje načrtovane aktivnosti. Med njegove pomembne naloge sodi tudi zagotavljanje nadzora nad dostopom na gradbišče, pri čemer smejo na gradbišče vstopati zgolj pooblaščene osebe oziroma osebe z ustreznim dovoljenjem, kar dodatno zmanjšuje tveganje za nesreče in poškodbe (Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, 2005, čl. 8).

Koordinator se mora ves čas strokovno usposabljati. Pred nastopom dela oziroma za pridobitev naziva pa mora izpolnjevati določene zahteve. Koordinator v fazi priprave projekta in v fazi izvajanja projekta mora izpolnjevati posebne pogoje, ki jih narekuje Uredba, in sicer mora imeti najmanj višjo strokovno izobrazbo tehnične smeri, opravljen strokovni izpit s področja graditve objektov ali področja varnosti in zdravja pri delu, opravljeno usposabljanje po programu za koordinatorje za varnost in zdravje pri delu ter najmanj tri leta delovnih izkušenj pri projektiranju ali izvajanju gradbenih del (Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, 2005, čl. 4).

Kot že opredeljeno, mora koordinator opraviti ustrezno usposabljanje po predpisanem programu za koordinatorje. Prvo usposabljanje v obsegu najmanj 40 pedagoških ur za koordinatorje v fazi priprave projekta, za fazo izvajanja projekta pa je treba opraviti še dodatnih 10 pedagoških ur. Usposabljanje se izvaja pri pooblaščenem izvajalcu, ki je za izvajanje tovrstnega izobraževanja pridobil ustrezno pooblastilo Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.
Po zaključenem prvem usposabljanju kandidat opravi prvi preizkus znanja, ki poteka pred komisijo na Inšpektoratu Republike Slovenije za delo (SPOT, 2023).

Preizkus je sestavljen iz pisnega in ustnega dela ter vključuje zagovor varnostnega načrta in pripadajoče dokumentacije, ki vsebuje ustrezne varnostne in zdravstvene podatke, ki so relevantni pri vseh nadaljnjih fazah projekta. Poleg tega preizkus zajema preverjanje poznavanja zakonodaje, nalog koordinatorjev, ukrepov za preprečevanje tveganj za varnost in zdravje pri delu ter načinov usklajevanja varnosti tako v fazi priprave kot tudi v fazi izvajanja projekta (Pravilnik o programu in načinu usposabljanja koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, 2008, čl. 17).

Po uspešno opravljenem prvem preizkusu strokovne usposobljenosti je koordinator dolžan svoje znanje redno nadgrajevati z nadaljnjim strokovnim izpopolnjevanjem na način udeležbe na strokovnih seminarjih, posvetih ali konferencah s področja varnosti in zdravja pri delu na gradbiščih. Posamezno usposabljanje se šteje kot ustrezno, če je izvedeno v obsegu najmanj štirih šolskih ur. Vsakih pet let pa mora koordinator svoje znanje o varnosti in zdravju pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih tudi obnoviti. Šteje se, da koordinator obnovi znanje, če se udeleži obdobnega usposabljanja v obsegu najmanj štirih šolskih ur, in sicer najmanj dvakrat v tekočem letu (Pravilnik o programu in načinu usposabljanja koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, 2008, čl. 24).

Za vsakega koordinatorja pristojni inšpektorat vodi uradno evidenco, ki vsebuje vsa dokazila o izpolnjevanju predpisanih pogojev za opravljanje nalog koordinatorja. Evidenca vključuje zapisnik o poteku prvega preizkusa znanja, kopijo potrdila o uspešno opravljenem prvem preizkusu, podatke o izvajalcu začetnega usposabljanja in kopije potrdil o opravljenem obdobnem usposabljanju. Zajema tudi zapisnik o poteku obdobnega preverjanja znanja in kopijo potrdila o uspešno opravljenem obdobnem preizkusu znanja (Pravilnik o programu in načinu usposabljanja koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, 2008, čl. 35).

2.4 Varnostni načrt

Varnostni načrt je sestavni del projektne dokumentacije, določene s posebnimi predpisi (Inštitut za varnost Lozej, 2018), katerega pripravo je pred samim začetkom izvajanja del na gradbišču naročnik oziroma nadzornik projekta dolžan zagotoviti (Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, 2005, čl. 4).

V varnostnem načrtu morajo biti ustrezno evidentirane in vključene tudi vse spremembe, ki bi lahko vplivale na varnost in zdravje delavcev pri delu (Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, 2005, čl. 4), slednji pa mora biti izdelan v skladu z določili Uredbe o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih in vsebovati določila o varstvenih ukrepih in normativih, ki jih je treba upoštevati pri izvajanju del na gradbišču (Inštitut za varnost Lozej, 2018).

Predstavlja temeljni dokument za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu na gradbiščih, zato mora biti njegova vsebina pripravljena celovito in sistematično, pri čemer mora zajemati vse ključne vidike organizacije gradbišča, prepoznave tveganj ter opredelitve ustreznih preventivnih in zaščitnih ukrepov (Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, 2005).

Sestavljen je sistematično od splošnih informacij do konkretnih organizacijskih in tehničnih ukrepov. Na začetku dokumenta so predstavljeni osnovni podatki, ki vključujejo identifikacijo projekta, lokacijo gradbišča, investitorja in druge ključne informacije. Temu sledijo podatki o projektnem podjetju in projektantih, kjer so navedeni odgovorni strokovnjaki in organizacije, ki sodelujejo pri pripravi projektne dokumentacije.

Pomemben del predstavlja projektna naloga, v okviru katere je podan opis predvidenih del. Ta del omogoča razumevanje obsega projekta in služi kot izhodišče za nadaljnjo analizo tveganj. Nadalje so navedeni uporabljeni predpisi, ki vključujejo zakonodajo in standarde s področja varnosti in zdravja pri delu, kar zagotavlja skladnost načrta z veljavnimi zahtevami. V nadaljevanju je podan krajši opis uporabljenih tehnologij gradnje, kjer so predstavljeni postopki in metode izvajanja del. Slednje je bistvenega pomena za prepoznavanje specifičnih nevarnosti, povezanih z izbranimi tehnologijami. Sledi poglavje, kjer so opisani skupni ukrepi za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu, ki opredeljuje splošne preventivne ukrepe, ki veljajo za celotno gradbišče (Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, 2005, Priloga IV).

Osrednji del varnostnega načrta predstavlja opis in načrt ureditve gradbišča, ki določa načine izpolnjevanja zahtev v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu. Ta vključuje

podatke o obstoječih podzemnih in nadzemnih inštalacijah ter drugih vplivih na okolico gradbišča, pri čemer je poseben poudarek namenjen preverjanju morebitne prisotnosti nevarnih snovi ali predmetov, ki bi lahko izhajali iz pretekle rabe prostora. Načrt mora opredeliti ureditev zavarovanja gradbišča proti okolici, organizacijo začasnih objektov, kot so pisarne, garderobe in sanitarni prostori, ter ureditev prometnih poti, zasilnih izhodov in komunikacijskih poti. V okviru načrtovanja gradbišča je treba določiti načine razmestitve in shranjevanja gradbenega materiala, ureditev prostorov za nevarne snovi ter postopke za varno prevažanje, nakladanje in razkladanje materialov. Posebna pozornost je namenjena označevanju nevarnih območij, organizaciji dela na mestih z večjim tveganjem in ureditvi električnih napeljav za potrebe delovnih procesov. Načrt mora vključevati tudi določitev lokacij za postavitev gradbenih strojev, vrste in izvedbo gradbenih odrov ter ukrepe varstva pred požarom, vključno z opremo in sredstvi za gašenje. Pomemben del predstavlja tudi organizacija prve pomoči ter, kadar je to potrebno, ureditev prehrane in prevoza delavcev (Henčič, 2024).

Nadalje varnostni načrt vsebuje kratek opis uporabljenih tehnologij gradnje, seznam nevarnih snovi in navedbo posebej nevarnih del. Opredeliti je treba tudi delovna mesta z večjim tveganjem za poškodbe ali zdravstvene okvare ter določiti ustrezno osebno varovalno opremo. Hkrati se določijo tudi območja, kjer veljajo izjeme glede obvezne uporabe zaščitne opreme.

Pomemben del načrta so smernice za usklajevanje aktivnosti z industrijskimi dejavnostmi v neposredni bližini gradbišča, kar lahko vključuje tudi začasne prekinitve komunalnih vodov. Načrt mora vsebovati tudi terminski plan izvedbe del, ki opredeljuje zaporedje in morebitno sočasnost posameznih faz ter predvidene roke za njihovo izvedbo. Opredeljeni so skupni ukrepi za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu ter obveznosti vodij posameznih del glede medsebojnega obveščanja o poteku del. Sestavni del varnostnega načrta je tudi gradbiščni red, ki predstavlja povzetek ključnih pravil in ukrepov za varno ravnanje na gradbišču. Na koncu mora načrt vključevati še popis del z oceno stroškov, povezanih z ureditvijo gradbišča in izvajanjem skupnih varnostnih ukrepov (Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, 2005, Priloga V).

Njegov namen je prepoznati nevarnosti, določiti ustrezne zaščitne ukrepe in organizirati delo na način, ki zmanjšuje tveganja za poškodbe in zdravstvene okvare delavcev, njegova izdelava pa je obvezna za začasna in premična gradbišča in temelji na zahtevah zakonodaje, kot sta Zakon o varnosti in zdravju pri delu (2011) in Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih (2005).

Ker v varnostnem načrtu oziroma tudi na gradbišču samem ni mogoče predvideti vseh nevarnosti in tveganj, se v ta namen na začasnih in premičnih gradbiščih vodi knjiga ukrepov. Knjiga ukrepov predstavlja pomemben dokument, saj omogoča sistematično

evidentiranje ugotovljenih nepravilnosti, odrejenih ukrepov in spremljanje njihove izvedbe. Knjiga ukrepov služi kot sredstvo komunikacije med investitorjem, izvajalci, nadzorniki, koordinatorjem za varnost in zdravje pri delu ter drugimi odgovornimi osebami. Vanjo se vpisujejo ugotovljene nevarnosti, nepravilnosti pri izvajanju del, pomanjkljivosti pri uporabi delovne opreme, neustrezna uporaba osebne varovalne opreme, nepravilnosti pri varovanju gradbišča in drugi ukrepi, potrebni za zagotavljanje varnega dela (Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, 2005).

Pomembno vlogo pri vodenju knjige ukrepov ima koordinator za varnost in zdravje pri delu v fazi izvajanja gradnje. Njegova naloga je spremljanje izvajanja predpisanih varnostnih ukrepov, usklajevanje izvajalcev ter opozarjanje na nevarnosti in neskladnosti na gradbišču. V primeru ugotovljenih nepravilnosti v knjigo ukrepov vpiše zahteve za odpravo pomanjkljivosti in določi rok za njihovo odpravo, izvajalci del pa so nato dolžni ugotovljene nepravilnosti odpraviti in zagotoviti ustrezne pogoje za varno izvajanje del (Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, 2005).

Knjiga ukrepov ima pomembno dokazno vrednost tudi pri inšpekcijskih nadzorih ali obravnavi nezgod pri delu. Iz nje je mogoče razbrati, ali so bile nevarnosti pravočasno zaznane, kateri ukrepi so bili zahtevani in ali so odgovorne osebe zagotovile njihovo izvedbo. S tem dokument predstavlja pomemben element odgovornosti vseh udeležencev na gradbišču in prispeva k izboljšanju varnostne kulture v gradbeni dejavnosti. Redno in dosledno vodenje knjige ukrepov omogoča boljšo sledljivost izvajanja ukrepov in izboljšuje učinkovitost nadzora nad varnim izvajanjem del (Bilban, 2016).

KNJIGA UKREPOV ZA VARNO DELO

	LIST ŠT.: 576
GRADBIŠČE: [redacted]	
DATUM: 29.01.2026	**STRANI: 01**

UGOTOVITVE, UKREPI, ZAHTEVE, DOGOVORI, ...

1. ODMAKNJENE IN POŠKODOVANE OGRAJE UREDITI SPROTI IN ZAPIRATI NAZAJ PREVISNE DELE – **STALNO**
   ENAKO VELJA ZA ODPRTINE JAŠKOV V PLOŠČI
2. NA GRADBIŠČU PO NADSTROPJIH SPROTI POSPRAVLJATI SMETI IN ODVEČNI MATERIAL – **STALNO**
3. V PRIMERU RAZTOVARJANJA MATERIALA Z AVTO DVIGALI S CESTE, MORAJO BITI DELA USKLAJENA TAKO, DA NISTA ZAPRTI SEVERNA IN JUŽNA CESTA HKRATI – **STALNO – OBVEŠČATI VODSTVO GRADBIŠČA** [redacted] **– UPOŠTEVATI NAVODILA ZA ZAPORO CEST**
4. ZARADI NEUPOŠTEVANJA DOGOVORA GLEDE POSLUŠANJA GLASBE JE OD JUTRI NAPREJ LE TA PREPOVEDANA V OBJEKTU. V KOLIKOR SE NE BO UPOŠTEVALO UKREPA BOMO GLASBENE NAPRAVE ZASEGLI ZA ČAS DOKONČANJA DEL.
   OBVESTITE SVOJE PODIZVAJALCE! – **DO NADALINJEGA**
5. **DVIGALA SO NAMENJENO SAMO PREVOZU MATERIALA.**
6. **ZAPORA SEVERNE CESTE JUTRI 30.1.2026 OD 11:00 DO 14:00** [redacted] **(MONTIRANJE REŠETK)**
7. DELAVCEM, KI DELAJO NA PROSTEM ZAGOTOVITI TOPLE PROSTORE ZA OGREVANJE (MIN. 20°C)
8. **OPOZARJAMO DELAVCE NA DOSLEDNO UPORABO OVO**

Zap. št.:	Zadolžena oseba za izvedbo ukrepov	Rok za izvedbo:	Izvedeno:
1 ÷ 8	OVD, VSI IZVAJALCI	STALNO, TAKOJ	

UKREPE IZDAL: [redacted]
Ime in priimek

PODPIS: [redacted]

OPOZORILA zaradi neupoštevanja OVO:

Ime in Priimek delavca :	Podizvajalec:	Podjetje:		Datum:
[redacted]				26.5.2025
				4.6.2025
				4.6.2025
				4.6.2025
				14.7.2025
				25.9.2025
			Zadnje opozorilo - OVO	19.12.2025
			Nevaren vstop v jašek	7.1.2026

Prepoved vstopa na lokacijo/odstranitev z gradbišča:

[redacted]			kajenje	11.12.2025

Slika 1: Primer vpisa v knjigo ukrepov
(Lastni vir)

Ugotovljene pomanjkljivosti po točka alinej so:

1. Po dogovorjenem na sestanku s predstavnikom [redacted] je potrebno neposredno okolico objekta pospraviti kosovnega in drugega gradbenega materiala (el. koluti in omare, cevna instal. kot tudi odpadni stiropor na talni površini) na J. in S. strani zelenic, ki so bile v zadnjem času začasne deponije za namen vgradnje v objekt. Prosimo, da lastniki - izvajalci deponiranega materiala pristopijo k odstranitvi v čim krajšem možnem času do konec tega tedna. – glej slike.

2. Delavci monterji v pritličju opravljajo delo na višini na dvižnih ploščadih brez nošenja OVO (var. pas) – podizvajalec [redacted] Delavec bil opozorjen na pomanjkljivo nošenje – glej sliko.

Slika 2: Primer vpisa v knjigo ukrepov- obrazložitev
(Lastni vir)

3 PRAKTIČNI DEL

V nadaljevanju je predstavljena analiza podatkov iz letnih poročil Inšpektorata Republike Slovenije za delo za obdobje 2021–2025. Analiza temelji na podatkih o izvedenih nadzorih na začasnih in premičnih gradbiščih, ugotovljenih kršitvah predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu ter na izrečenih ukrepih.

3.1 Analiza izvedenih nadzorov na gradbiščih v obdobju 2021–2025

Inšpektorat Republike Slovenije za delo je v obravnavanem obdobju izvajal usmerjene in poostrene nadzore nad izvajanjem predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih. Poseben poudarek je bil namenjen gradbiščem in deloviščem, kjer se izvajajo kratkotrajna dela na višini, predvsem pri izvajalcih krovsko-kleparskih, tesarskih, fasaderskih del ter montaži oken. Inšpektorji so nadzirali izvajanje minimalnih varnostnih zahtev, uporabo osebne varovalne opreme in izpolnjevanje obveznosti naročnikov, koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu ter izvajalcev del (IRSD, 2021, str. 78).

V letu 2021 je bilo v nadzor vključenih 439 gradbišč in 79 delovišč, kjer so se izvajala kratkotrajna dela, predvsem na višini. Skupno je bilo opravljenih 1.843 pregledov pri 1.220 pravnih subjektih, pri čemer je bilo ugotovljenih 2.046 kršitev in izdanih 1.026 ukrepov (IRSD, 2021, str. 79).

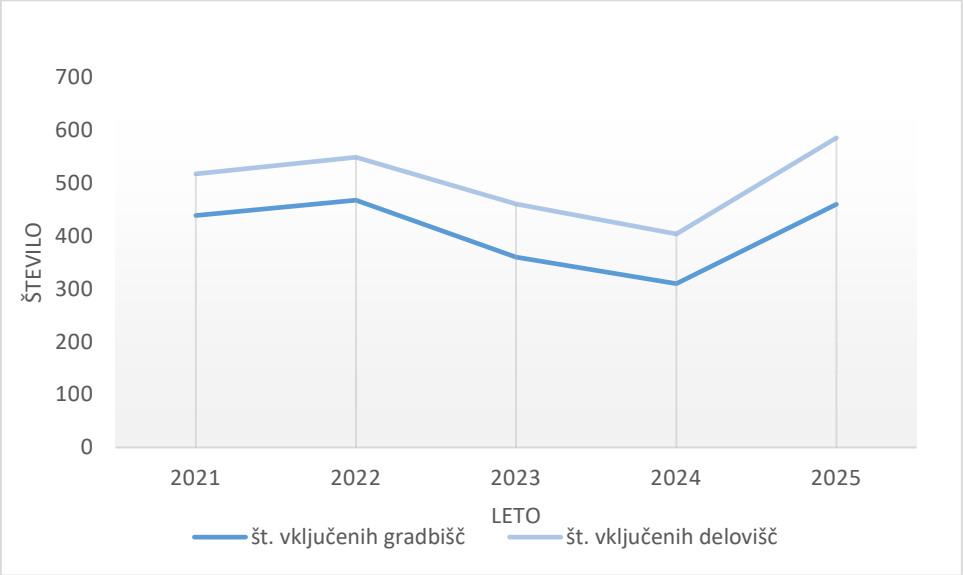
Naslednje leto je bilo pregledanih 468 gradbišč in 81 delovišč, skupno je bilo opravljenih 1.954 pregledov pri skupno 1305 subjektih ter ugotovljenih 1.935 kršitev. Izdanih je bilo 938 ukrepov (IRSD, 2022, str. 43).

V letu 2023 se je število pregledanih gradbišč nekoliko zmanjšalo, in sicer na 360 gradbišč, medtem ko se je število vključenih delovišč povečalo na 101. Opravljenih je bilo 1.512 pregledov pri 925 subjektih in pri tem kljub manjšemu obsegu nadzora ugotovljenih 2.444 kršitev in izdanih 1.030 ukrepov (IRSD, 2023, str. 79).

V obdobju od 22. 1. do 29. 11. 2024 je nadzor zajel 310 gradbišč in 94 delovišč. Inšpektorji so pri 839 subjektih opravili 1.403 pregledov ter ugotovili 2.078 kršitev in izdali 970 ukrepov (IRSD, 2024, str. 113).

V preteklem letu 2025 se je obseg nadzora ponovno povečal. Pregledanih je bilo 460 gradbišč in 126 delovišč (kjer potekajo kratkotrajna dela na višini), opravljenih 1.931 pregledov pri 1177 subjektih in ugotovljenih 2.434 kršitev. Na podlagi tega je bilo izdanih 1.249 ukrepov (IRSD, 2025, str. 102).

Z namenom lažje primerjave podatkov je v nadaljevanju prikazan grafični prikaz števila pregledanih gradbišč in delovišč v okviru usmerjenih nadzorov IRSD (slika 3).

Slika 3: Število pregledanih gradbišč in delovišč po letih (2021–2025)
(Vir: Prirejeno po: Inšpektorat Republike Slovenije za delo 2021, 2022, 2023, 2024, 2025)

S slike 3 je jasno razvidno, da se je število pregledanih gradbišč in delovišč med letoma 2021 in 2022 povečevalo, nato pa se je v letih 2023 in 2024 zopet zmanjšalo. V letu 2025 je opazen porast števila pregledanih gradbišč, kar kaže na okrepljene nadzorne aktivnosti IRSD.

Leto	Št. ugotovljenih kršitev	Št. izdanih ukrepov
2021	2046	1026
2022	1935	938
2023	2444	1030
2024	2078	970
2025	2434	1249

Tabela 1: Število ugotovljenih kršitev in izdanih ukrepov
(Vir: Prirejeno po: Inšpektorat Republike Slovenije za delo 2021, 2022, 2023, 2024, 2025)

Kljub razlikam v obsegu izvedenih nadzorov pa število ugotovljenih kršitev ostaja visoko v vseh analiziranih letih, kar kaže na trajno prisotnost pomanjkljivosti pri zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na gradbiščih. Podatki prav tako kažejo, da

povečano število pregledov ne pomeni nujno večjega števila ugotovljenih kršitev, temveč predvsem odraža obseg in usmerjenost nadzornih aktivnosti IRSD.

3.2 Analiza najpogosteje ugotovljenih kršitev

Iz analize poročil IRSD je mogoče ugotoviti, da se določene vrste kršitev na začasnih in premičnih gradbiščih kljub številnim nadzorom ponavljajo skozi celotno raziskovano obdobje, kar nakazuje na ponavljajoče se pomanjkljivosti pri zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu. Z namenom preglednejše predstavitve ugotovitev je v nadaljevanju v tabeli 2 podano število ugotovljenih kršitev po posameznih področjih.

Kršitve/leto	2021	2022	2023	2024	2025
Nepravilnosti v zvezi z odri	152	Ni razčlenjeno v poročilu	292	210	206
Neurejeni dostopi do delovnih mest na višini/v globini	36	Ni razčlenjeno v poročilu	24	39	43
Neprimerne/pomanjkljive/ne postavljene varnostne ograje	251	Ni razčlenjeno v poročilu	229	184	259
Nesklenjeni pisni sporazum po 39. členu ZVZD-1	55	Ni razčlenjeno v poročilu	51	61	71
Nedoločen delavec za zagotavljanje izvajanja ukrepov, določenih s pisnim sporazumom	65	Ni razčlenjeno v poročilu	41	32	45
Neupoštevanje navodil koordinatorjev, vpisanih v knjigo ukrepov	40	Ni razčlenjeno v poročilu	147	134	192
Nepravilnosti v zvezi z delovnimi podi	33	Ni razčlenjeno v poročilu	45	34	25
Nepravilnosti v zvezi z varovanjem odprtin	26	Ni razčlenjeno v poročilu	37	30	45
Nepravilnosti v zvezi z delom na strehi	28	Ni razčlenjeno v poročilu	60	9	17
Nepravilnosti glede zagotavljanja in uporabe OVO	212	306	405	357	346
Nepravilnosti v zvezi z varovanjem gradbenih jam in izkopov	73	Ni razčlenjeno v poročilu	44	36	49
Nepravilnosti v zvezi z električnimi inštalacijami	42	Ni razčlenjeno v poročilu	47	43	54
Nepravilnosti glede vozil in delovne opreme	84	Ni razčlenjeno v poročilu	13	13	16

Tabela 2: Analiza po posameznih ugotovljenih kršitvah
(Vir: Prirejeno po: Inšpektorat Republike Slovenije za delo 2021, 2022, 2023, 2024, 2025)

3.2.1 Kršitve pri delu na višini

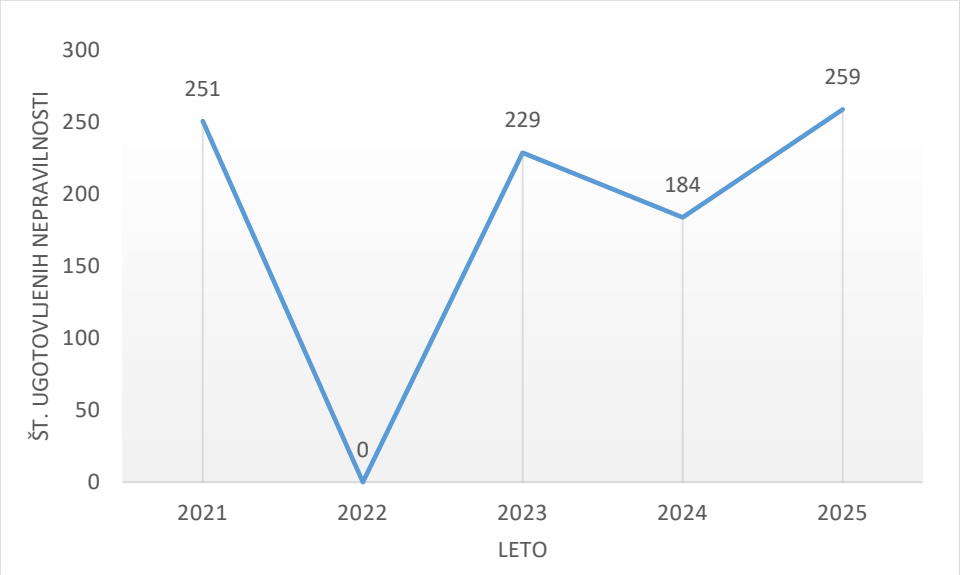
Delo na višini predstavlja enega izmed največjih tveganj za nezgode in poškodbe na začasnih in premičnih gradbiščih. Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, 2011) določa splošno obveznost delodajalca, da zagotavlja varnost in zdravje delavcev pri delu ter preprečuje nevarnosti, s tem namenom delodajalec izdela pisno oceno tveganja in sprejme izjavo o varnosti. Pri načrtovanju in izvajanju del delodajalec upošteva temeljna načela preventive, pri čemer imajo pred individualnimi varnostnimi ukrepi prednost kolektivni varnostni ukrepi.

Podrobnejše zahteve glede dela na višini določa Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih (2005). Priloga IV opredeljuje minimalne varnostne ukrepe, ki vključujejo zahteve glede varnega dela na višini, uporabe odrov, delovnih podov ter preprečevanja padcev delavcev in predmetov z višine. Uredba hkrati nalaga obveznost priprave varnostnega načrta, v katerem morajo biti tveganja za padce z višine ustrezno prepoznana in obravnavana.

Prav tako posebno pozornost delu na višini namenja Pravilnik o varnosti in zdravju pri uporabi delovne opreme (2004), ki delodajalcu narekuje obveznost zagotovitve, ustrezne in pravilne namestitve, vzdrževanja in pravilne uporabe tako delovnih odrov, lestev kot tudi premičnih delovnih ploščadi.

Kljub zakonodajnemu okviru in vsej pravni podlagi, ki jasno določa obveznosti in dolžnosti, ter tudi minimalne zahteve, analiza podatkov IRSD za obdobje 2021–2025 kaže, da so kršitve pri delu na višini kljub številnim ukrepom, opozorilom in tudi nadzorom še vedno med najpogosteje ugotovljenimi nepravilnostmi v vseh analiziranih letih. Izstopajo predvsem nepravilnosti v zvezi z varnostnimi ograjami, neustreznimi dostopi do delovnih mest na višini ter neustreznim varovanjem odprtin v tleh in stenah, posledično se pogosto pojavljajo padci z višine ali v globino. IRSD (2024, str. 64) navaja, da so slednji najpogosteje posledica ne zavedanja nevarnosti, neustreznega usposabljanja za varno delo, neozaveščenosti z navodili za varno delo, neustreznih zdravstvenih pregledov in neuporabe osebne varovalne opreme.

V obdobju 2021–2025 je bilo največ nepravilnosti ugotovljenih na področju uporabe varnostnih ograj. V letu 2021 je bilo ugotovljenih 251 primerov neustreznih ali manjkajočih ograj, v letu 2023 229 primerov, v letu 2024 184 primerov, v letu 2025 pa se je število nepravilnosti še nekoliko povišalo, ugotovljenih je bilo namreč 259 primerov.

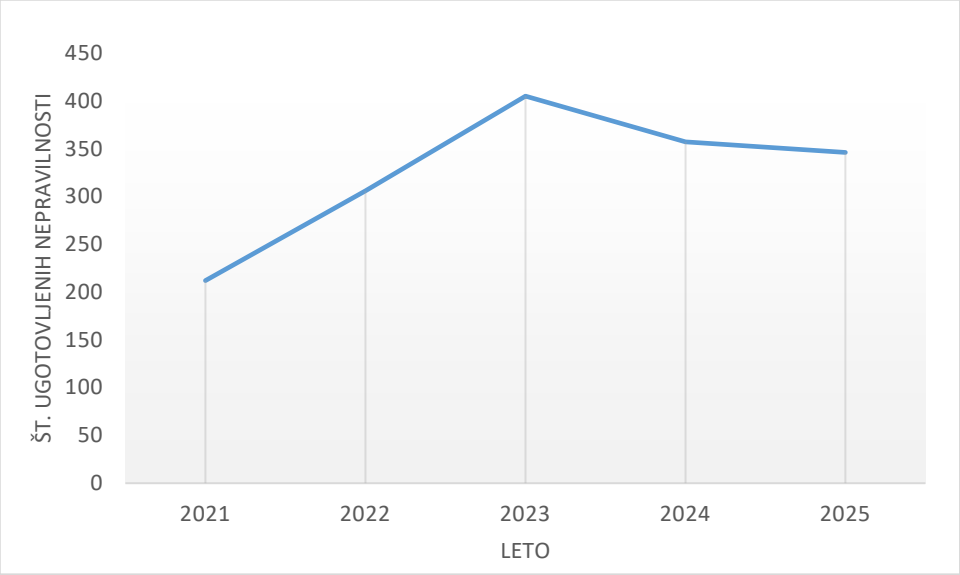

Slika 4: Ugotovljene nepravilnosti v povezavi z varnostno ograjo
(Vir: Prirejeno po: Inšpektorat Republike Slovenije za delo 2021, 2022, 2023, 2024, 2025)

Ponavljanje istovrstnih kršitev skozi celotno obravnavano obdobje kaže na razkorak med zakonsko predpisanimi zahtevami in njihovim dejanskim izvajanjem v praksi. Glede na to, da so dela na višini najpogostejši vzrok za nastanek hudih ali celo smrtnih poškodb v gradbeništvu, bi bilo pričakovati večjo pozornost izvajalcev del pri zagotavljanju zaščitnih ukrepov. Ugotovitve zato potrjujejo pomen učinkovitega načrtovanja del, izvajanja nadzora na gradbiščih ter aktivne vloge koordinatorja za varnost in zdravje pri delu, katerega naloga je tudi spremljanje izvajanja varnostnih ukrepov in opozarjanje na ugotovljene nepravilnosti. Kljub rednim nadzorom IRSD in jasno opredeljenim zahtevam zakonodaje pa še vedno ni mogoče zaznati trajnega izboljšanja stanja. To nakazuje, da problem ni v pomanjkanju predpisov, temveč v njihovem doslednem izvajanju na gradbiščih.

3.2.2 Nepravilnosti pri zagotavljanju in uporabi OVO

Drugo področje, na katerem je ugotovljenih mnogo kršitev, predstavljajo nepravilnosti v zvezi z zagotavljanjem in uporabo OVO. Kot je bilo predstavljeno v teoretičnem delu naloge, OVO in pravilna uporaba le-te predstavlja pomemben element sistema varnosti in zdravja pri delu. ZVZD-1 (2011) določa, da mora delodajalec v primerih, ko tveganj ni mogoče odpraviti ali zadostno zmanjšati z varovalnimi ukrepi, zagotoviti ustrezno osebno varovalno opremo, medtem ko delavcem nalaga dolžnost pravilne in dosledne uporabe OVO v skladu z njenim namenom in navodili delodajalca.
Kljub navedenemu analiza podatkov IRSD kaže drugačno stanje.

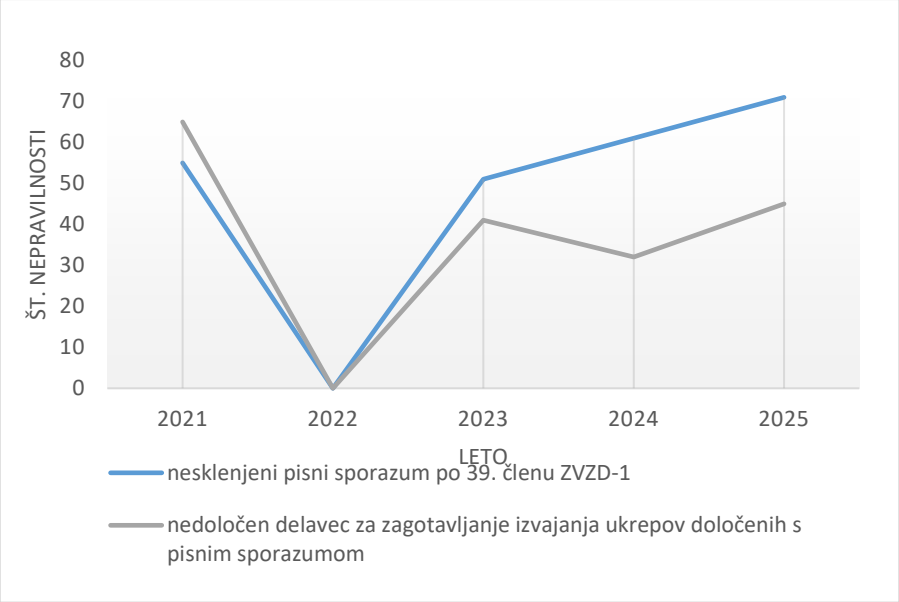

Slika 5: Trend ugotovljenih nepravilnosti na področju zagotavljanja in uporabe OVO (Vir: Prirejeno po: Inšpektorat Republike Slovenije za delo 2021, 2022, 2023, 2024, 2025)

Nepravilnosti v zvezi z zagotavljanjem in uporabo OVO predstavljajo eno izmed najpogosteje ugotovljenih kršitev v celotnem analiziranem obdobju. Po izboljšanju v letu 2021 (212 nepravilnosti) (IRSD, 2021, str. 79) se je stanje v letih 2023 in 2024 ponovno poslabšalo, v letu 2024 je bilo ugotovljenih 357 nepravilnosti (IRSD, 2024, str. 114), medtem ko jih je bilo v letu prej kar 405 (IRSD, 2023, str. 80). Kljub zaznanemu trendu upadanja števila ugotovljenih kršitev na tem področju pa vseeno število ostaja zelo visoko. Takšni rezultati tako nakazujejo, da težava pogosto ni v ne zagotavljanju OVO delavcem, temveč njena nedosledna uporaba. IRSD (2024, str. 62) pa dodaja, da je zaznan trend naraščanja kršitev na tem področju med drugim tudi posledica izrazitega pomanjkanja delovne sile v gradbeništvu. Delodajalec sicer skladno z določili ZVZD-1 zagotovi ustrezno OVO in njeno uporabo, vendar si pogosto ne upa izvajati prevelikega pritiska nad zaposlenimi, s čimer se želijo izogniti močni fluktuaciji kadra, ki je za panogo gradbeništva izredno pogosta. V okviru inšpekcijskega nadzora IRSD v letu 2025 je bila izpostavljena tudi druga ključna ugotovitev na področju zagotavljanja in uporabe OVO, in sicer so inšpektorji ugotovili, da delodajalci v številnih primerih pri zaposlitvi tujih delavcev v gradbeni dejavnosti slednjim ne zagotovijo ustrezne OVO oziroma ne izvajajo zadostnega nadzora nad njeno uporabo. Poleg tega so bile ugotovljene pomanjkljivosti pri ocenjevanju tveganj, saj je OVO v izjavah o varnosti z oceno tveganja pogosto opredeljena preveč splošno in brez natančne navedbe zahtevane vrste opreme ali ustreznih standardov, od tod izhaja nevarnost, da izbrana oprema ne zagotavlja ustrezne zaščite pred tveganji, ki izhajajo iz konkretnega delovnega procesa (IRSD, 2025, str. 57–58).

Navedene ugotovitve kažejo, da problematika OVO ni omejena zgolj na njeno uporabo med delavci, temveč zajema celoten proces upravljanja tveganj, od ustrezne ocene tveganja in izbire opreme do nadzora nad njeno dejansko uporabo. To potrjuje, da učinkovito zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu ni odvisno le od formalnega izpolnjevanja zakonskih zahtev, temveč predvsem tudi od njihovega doslednega izvajanja v praksi.

3.2.3 Kršitve v zvezi s pisnim sporazumom po 39. členu ZVZD-1

Na začasnih in premičnih gradbiščih delo največkrat izvaja več izvajalcev hkrati, zakonodaja v takšnih primerih zahteva dodatne organizacijske ukrepe za usklajevanje varnosti in zdravja pri delu. V skladu z 39. členom ZVZD-1 (2011) morajo izvajalci del, ki hkrati opravljajo delo na istem gradbišču, skleniti pisni sporazum o skupnih ukrepih za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu ter določiti odgovorne osebe za njihovo izvajanje. Čeprav tovrstne kršitve praviloma ne predstavljajo neposredne nevarnosti za delavce, imajo pomemben vpliv na organizacijo varnosti na gradbišču. Kadar odgovornosti niso jasno določene, se namreč povečuje možnost neusklajenega izvajanja del, prekrivanja delovnih procesov in nastanka nevarnih situacij. Posledično lahko organizacijske pomanjkljivosti prispevajo k nastanku drugih nepravilnosti, npr. navedenih v prejšnjih podpoglavjih.

Slika 6: Kršitve v zvezi s pisnim sporazumom po 39. členu ZVZD-1
(Vir: Prirejeno po: Inšpektorat Republike Slovenije za delo 2021, 2022, 2023, 2024, 2025)

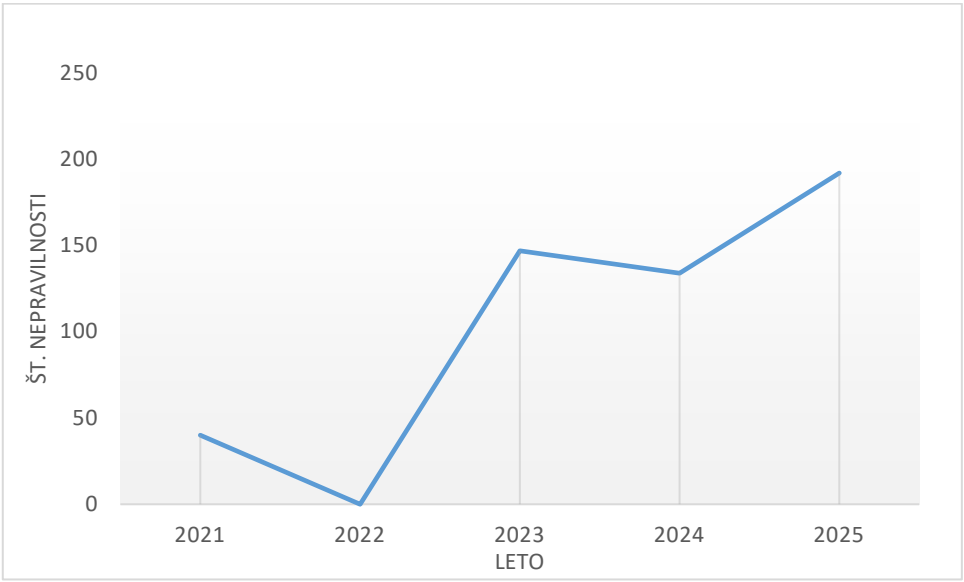
Analiza ugotovitev IRSD kaže, da se število primerov, ko sporazum ni bil sklenjen, giblje med 51 in 71 primeri letno, posledično niso bili določeni niti delavci za

usklajevanje skupnih ukrepov. Na tem mestu lahko zaključimo, da izvajalci podcenjujejo pomen organizacijskih ukrepov, kljub temu da le-ti predstavljajo temelj učinkovitega sistema varnosti in zdravja pri delu na gradbiščih.

3.2.4 Neupoštevanje navodil koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu

Koordinator za varnost in zdravje pri delu ima v skladu z Uredbo (2005) pomembno vlogo pri usklajevanju izvajanja varnostnih ukrepov med različnimi izvajalci na gradbišču. Njegova naloga je spremljanje izvajanja predpisanih ukrepov, ugotavljanje nevarnosti in opozarjanje nanje skupaj z vpisovanjem potrebnih ukrepov v knjigo ukrepov.

Neupoštevanje navodil koordinatorjev sodi med najbolj izrazite organizacijske pomanjkljivosti na gradbiščih. V letu 2021 je bilo ugotovljenih 40 primerov neupoštevanja navodil (IRSD, 2021, str. 79), v letu 2023 147 primerov (IRSD, 2023, str. 80), v letu 2024 134 primerov (IRSD, 2024, str. 114) in v letu 2025 kar 192 primerov (IRSD, 2025, str. 103).

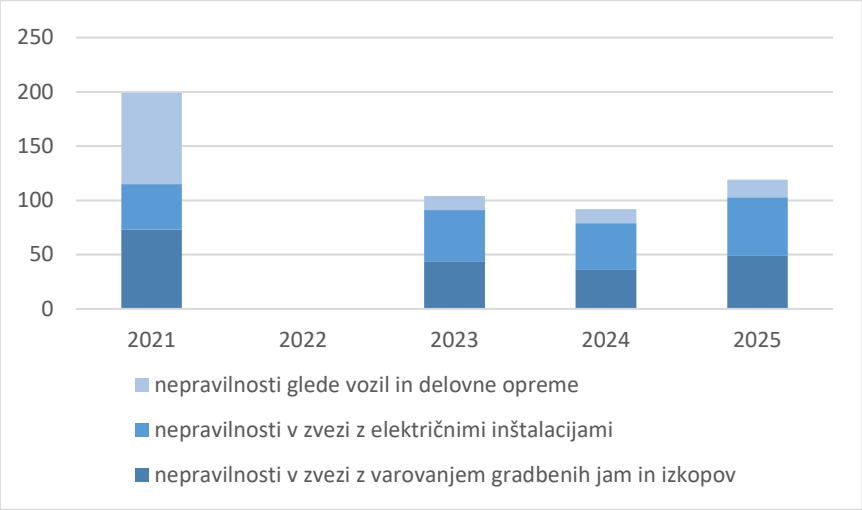

Slika 7: Trend naraščanja kršitve neupoštevanja navodil koordinatorjev
(Vir: Prirejeno po: Inšpektorat Republike Slovenije za delo 2021, 2022, 2023, 2024, 2025)

Kot razvidno s slike 7, število tovrstnih kršitev skozi analizirano obdobje narašča. To kaže na to, da formalna imenovanja koordinatorjev sama po sebi ne zagotavljajo učinkovitega izvajanja njihovih nalog. Njihova učinkovitost je v veliki meri odvisna od pripravljenosti izvajalcev za sodelovanje in spoštovanje navodil.
IRSD je v več poročilih poudaril tudi problematiko, ki se navezuje na knjigo ukrepov. V letu 2025 na 5 % gradbišč koordinatorji knjige ukrepov na gradbišču niso imeli

urejene v skladu z določili Uredbe, 4 % koordinatorji so v slednjo vpisovali pomanjkljivo, 1 % pa vanjo sploh ni vpisoval (IRSD, 2025, str. 103).

3.2.5 Nepravilnosti pri električnih inštalacijah, delovni opremi in organizaciji gradbišč

Analiza poročil IRSD kaže, da so inšpektorji v celotnem obravnavanem obdobju ugotavljali tudi nepravilnosti pri električnih inštalacijah, uporabi delovne opreme ter uporabi vozil in varovanju gradbenih jam in izkopov. Kljub temu da število teh kršitev ne predstavlja največjega deleža vseh ugotovljenih nepravilnosti, pa lahko njihove posledice vseeno predstavljajo resno tveganje za varnost in zdravje delavcev.

Slika 8: Nepravilnosti pri električnih inštalacijah, delovni opremi in organizaciji gradbišč
(Vir: Prirejeno po: Inšpektorat Republike Slovenije za delo 2021, 2022, 2023, 2024, 2025)

Ugotovljene kršitve pri električnih inštalacijah so se v analiziranem obdobju gibale med 42 in 55 primeri letno (IRSD, 2021, str. 80; 2023, str. 80; 2024, str. 114; 2025, str. 103). Takšna stabilnost kaže, da kljub rednim nadzorom IRSD in zakonsko določenim zahtevam izvajalci še vedno ne posvečajo zadostne pozornosti zagotavljanju varnih začasnih električnih inštalacij na gradbiščih. To je posebej pomembno zaradi dejstva, da se električne inštalacije na gradbiščih pogosto prilagajajo posameznim fazam gradnje in so zato izpostavljene večjemu tveganju za poškodbe, neustrezno izvedbo ali nepravilno uporabo neustrezno izvedene inštalacije. Namreč lahko povzročijo velike škode, kot so električni udar, požar ali poškodbe delovne opreme.
Podobno velja za uporabo delovne opreme. Delovna oprema mora biti v skladu z določili ZVZD-1 (2011) in Pravilnika o varnosti in zdravju pri uporabi delovne opreme

(2004) ustrezno vzdrževana, redno pregledovana in uporabljana skladno z navodili proizvajalca. Neustrezna uporaba ali tehnične pomanjkljivosti delovne opreme lahko povzročijo resne delovne nezgode, kot so prevrnitve delovnih strojev, padci bremen, stisnjenja delavcev ali poškodbe zaradi gibljivih delov opreme. Čeprav je bilo v analiziranem obdobju število ugotovljenih kršitev na tem področju nižje kot pri delu na višini, ugotovitve IRSD kažejo, da izvajalci še vedno ne namenjajo zadostne pozornosti rednemu vzdrževanju, pregledovanju in varni uporabi delovne opreme. Prisotnost tovrstnih nepravilnosti nakazuje na pomanjkljivosti pri obvladovanju tehničnih tveganj in na potrebo po učinkovitejšem nadzoru nad uporabo gradbene mehanizacije na gradbiščih.

3.2.6 Organizacijske in dokumentacijske pomanjkljivosti

Pomemben delež ugotovljenih nepravilnosti ni neposredno povezan z izvajanjem gradbenih del, temveč z organizacijskimi in dokumentacijskimi obveznostmi posameznih udeležencev gradnje. Med najpogostejšimi nepravilnostmi so bili ugotovljeni primeri neprijavljenih gradbišč, ne imenovanja koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu, pomanjkljivo izdelani varnostni načrti ter nepravilnosti pri vodenju knjige ukrepov (IRSD, 2021; 2022; 2023; 2024; 2025).

Takšne nepravilnosti so posebej pomembne, ker predstavljajo osnovo za učinkovito načrtovanje in izvajanje varnostnih ukrepov. Varnostni načrt je osrednji dokument za obvladovanje tveganj na gradbišču, koordinator pa predstavlja ključno osebo za usklajevanje različnih izvajalcev. Kadar te obveznosti niso ustrezno izpolnjene, se povečuje verjetnost nastanka drugih nepravilnosti, ki jih ugotavlja IRSD.

Ugotovitve kažejo, da je na številnih gradbiščih še vedno prisoten predvsem formalni pristop k izpolnjevanju zakonskih zahtev. Dokumentacija je pogosto pripravljena zaradi izpolnitve predpisanih obveznosti, manj pozornosti pa je namenjene njeni dejanski uporabi pri vsakodnevnem vodenju gradbišča.

Na podlagi ugotovitev je mogoče zaključiti, da organizacijske in dokumentacijske pomanjkljivosti predstavljajo enega izmed ključnih dejavnikov, ki vplivajo na učinkovitost sistema varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih. Zato bi bilo treba poleg tehničnih ukrepov več pozornosti nameniti tudi izboljšanju organizacije dela, koordinaciji med izvajalci in doslednemu izvajanju predpisanih postopkov.

3.3 Primerjava ugotovitev IRSD z usmeritvami ReNPVZD 2018–2027

Resolucija o nacionalnem programu varnosti in zdravja pri delu 2018–2027 (2018) predstavlja temeljni strateški dokument Republike Slovenije na področju varnosti in zdravja pri delu. Med njenimi ključnimi usmeritvami so krepitev preventivne kulture, zmanjševanje števila nezgod pri delu, izboljšanje usposobljenosti delavcev in delodajalcev, učinkovitejše izvajanje zakonodaje ter razvoj varnega in zdravega delovnega okolja. Poseben poudarek namenja dejavnostim z višjo stopnjo tveganja, med katere nedvomno sodi tudi gradbeništvo. Namen resolucije ni zgolj oblikovanje zakonodajnega okvira, temveč predvsem spodbujanje dejanskega izvajanja preventivnih ukrepov v praksi.

Primerjava ugotovitev Inšpektorata Republike Slovenije za delo v obdobju 2021–2025 kaže, da so cilji resolucije na področju gradbeništva le delno doseženi. Kljub rednim usmerjenim nadzorom, ki jih IRSD izvaja na začasnih in premičnih gradbiščih, se številne kršitve pojavljajo skozi celotno analizirano obdobje in ostajajo vsebinsko skoraj nespremenjene. Takšne ugotovitve kažejo, da se kljub razmeroma dobro urejenemu zakonodajnemu okviru številni varnostni ukrepi v praksi še vedno ne izvajajo dosledno.

Eden izmed osrednjih ciljev ReNPVZD 2018–2027 (2018) je krepitev kulture preventive, pri kateri varnost in zdravje pri delu postaneta sestavni del organizacijske kulture podjetij in vsakodnevnih delovnih procesov. Analiza ugotovitev IRSD pa kaže, da se številne nepravilnosti ponavljajo iz leta v leto, kar kaže na dejstvo, da preventiva v gradbeništvu še ni dosegla želene ravni. Posebej izrazito je to opazno pri delu na višini, kjer so bile v vseh analiziranih letih ugotovljene številne nepravilnosti v zvezi z varnostnimi ograjami, odri, dostopi do delovnih mest in varovanjem odprtin. Ker gre za osnovne in že dolgo uveljavljene varnostne ukrepe, njihovo ponavljajoče se neizvajanje kaže predvsem na pomanjkljivo izvajanje preventivnih načel v praksi.

Podobno velja tudi za področje osebne varovalne opreme. ReNPVZD 2018–2027 (2018) poudarja pomen ozaveščanja, usposabljanja in aktivnega vključevanja delavcev v procese zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu. Kljub temu ugotovitve IRSD kažejo, da nepravilnosti pri zagotavljanju in uporabi osebne varovalne opreme ostajajo med najpogostejšimi kršitvami na gradbiščih. To nakazuje, da problem ni zgolj v zagotavljanju opreme, temveč tudi v pomanjkljivem nadzoru nad njeno uporabo, nezadostni usposobljenosti delavcev in pogosto tudi v neustreznem odnosu do varnosti pri delu. Takšne ugotovitve potrjujejo, da je za doseganje ciljev resolucije treba bistveno več pozornosti nameniti razvoju varnostne kulture in odgovornosti vseh udeležencev gradbenega procesa.

Pomemben cilj ReNPVZD 2018–2027 (2018) predstavlja tudi učinkovitejše izvajanje zakonodaje in krepitev preventivnega delovanja. Na tem področju ugotovitve IRSD kažejo nekoliko drugačno sliko. Po eni strani je mogoče ugotoviti, da se nadzor nad gradbišči izvaja sistematično in v velikem obsegu, kar prispeva k odkrivanju nepravilnosti in izboljševanju stanja. Po drugi strani pa se v vseh analiziranih letih pojavljajo kršitve v zvezi s pisnimi sporazumi po 39. členu ZVZD-1, pomanjkljivim vodenjem knjige ukrepov, neustreznim izvajanjem nalog koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu ter neupoštevanjem njihovih navodil. Takšne ugotovitve kažejo, da formalno izpolnjevanje zakonskih obveznosti pogosto še ne pomeni njihovega učinkovitega izvajanja v praksi.

Posebej zanimive so ugotovitve, povezane z vlogo koordinatorja za varnost in zdravje pri delu. V teoretičnem delu naloge je bilo ugotovljeno, da ima koordinator ključno vlogo pri usklajevanju izvajalcev in zagotavljanju varnega poteka del na gradbišču. Podatki IRSD pa kažejo, da se število primerov neupoštevanja navodil koordinatorjev skozi analizirano obdobje povečuje. To nakazuje, da sama prisotnost koordinatorja še ne zagotavlja učinkovitega izvajanja njegovih nalog, temveč je uspešnost koordinacije odvisna tudi od pripravljenosti izvajalcev za sodelovanje in spoštovanje predpisanih ukrepov.

Na podlagi primerjave ugotovitev IRSD z usmeritvami ReNPVZD 2018–2027 je mogoče zaključiti, da Slovenija razpolaga z ustreznim zakonodajnim in strateškim okvirom za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih. Kljub temu analiza kaže, da največjega izziva ne predstavlja priprava predpisov in strateških dokumentov, temveč njihovo dosledno izvajanje v vsakodnevni gradbeni praksi. Ponavljanje enakih kršitev skozi celotno analizirano obdobje kaže na razkorak med formalno urejenostjo področja in dejanskim stanjem na gradbiščih. Zato je mogoče oceniti, da se cilji ReNPVZD 2018–2027 na področju gradbeništva uresničujejo le delno, pri čemer ostajajo največji izzivi povezani z razvojem kulture preventive, učinkovitim izvajanjem organizacijskih ukrepov ter doslednim spoštovanjem že obstoječih varnostnih zahtev.

3.4 Analiza skladnosti ugotovitev IRSD z ugotovitvami na izbranih gradbiščih

V predhodnih poglavjih so bile predstavljene ugotovitve usmerjenih nadzorov IRSD, ki prikazujejo najpogostejše kršitve predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih. Ker pa ugotovitve IRSD predstavljajo predvsem rezultate zunanjega nadzora, se pojavlja vprašanje, v kolikšni meri enake nepravilnosti zaznavajo tudi interni sistemi spremljanja varnosti na gradbiščih.
S tem namenom je bila izvedena analiza knjig ukrepov na izbranih gradbiščih, katere namen je ugotoviti, ali knjige ukrepov odražajo dejansko stanje na gradbiščih, katere

nepravilnosti se v njih najpogosteje pojavljajo in v kolikšni meri sovpadajo z ugotovitvami IRSD.

V raziskavo so bile vključene knjige ukrepov štirih začasnih in premičnih gradbišč Podjetja X, na katerih je bil imenovan koordinator za varnost in zdravje pri delu. Zaradi varovanja poslovnih informacij so gradbišča v nalogi anonimizirana in označena kot gradbišče A, gradbišče B, gradbišče C in gradbišče Č. Pri analizi knjig ukrepov je bil posamezen zapis obravnavan kot samostojna enota analize.

Gradbišče A

V analizo so vključeni zapisi knjige ukrepov za gradbišče A (Podjetje X, 2026a), in sicer od začetne priprave gradbišča decembra 2025 do zaključevanja del v juliju 2026 (še v izvajanju). Zapisi v knjigo ukrepov so digitalni, torej je bilo že v začetku vzpostavljeno digitalno vodenje knjige ukrepov. Koordinator za varnost in zdravje pri delu izvaja redne dnevne obiske gradbišča.

Začetni zapisi kažejo na vzpostavljanje gradbišča, nadaljnja analiza zapisov pa kaže, da se je interni nadzor izvajal sproti in se prilagajal fazam gradnje. V začetni fazi so bile glavne ugotovitve povezane predvsem z ureditvijo oziroma organizacijo gradbišča, označitvijo izkopov, postavitvijo gradbiščne, opozorilne in informacijske table ter začasno prometno ureditvijo. Glavni poudarki so bili predvsem na označevanju robov izkopov, zaščiti gradbene jame in zagotavljanju toplih prostorov za delavce v hladnih dneh. V nadaljevanju se je nadzor vsebinsko razširil na električne meritve, uporabo žerjava, označevanje poglobitev, ureditev gasilnikov, evakuacijskih poti, prve pomoči in dostopov v gradbeno jamo. Iz zapisov je razvidno, da so bile nekatere pomanjkljivosti odpravljene takoj oziroma v naslednjih pregledih, kar kaže na sprotno odzivanje izvajalcev na zahteve koordinatorja.

Pomemben del ugotovitev se nanaša na dostopnost, red in organizacijo gradbišča. Koordinator je večkrat opozarjal na sprotno pospravljanje odpadkov, ureditev dostopnih ramp, zaščito jaškov in vzdrževanje prehodov. Takšni zapisi kažejo, da knjiga ukrepov ni bila uporabljena zgolj za evidentiranje kršitev, temveč tudi kot operativno orodje za sprotno izboljševanje varnosti na gradbišču.
V marcu se je pojavilo več zapisov, povezanih s pripravo na betoniranje, prometno ureditvijo, osvetlitvijo gradbene jame, uporabo rezalke, zaščito štrleče armature, pokrovi odprtin in varnostnimi listi za opažno olje. Od sredine marca dalje postane osrednja tema delo na višini in uporaba gradbenih odrov. Zapisi navajajo, da so bili delavci poučeni glede uporabe varnostnega pasu ter odri pregledani in označeni za uporabo. V aprilu je bilo delo na višini še izrazitejše. Več zapisov se nanaša na privezovanje z varnostnimi pasovi, preverjanje stabilnosti odra, omejitve dela pri močnem vetru in prepoved dela v dvižnih košarah pri hitrosti vetra nad 12 m/s. Pri žerjavu je navedena omejitev prenosa večjih bremen pri vetru nad 20 m/s. To kaže

na izrazito preventivno usmerjenost nadzora, saj se ukrepi niso nanašali le na že ugotovljene nepravilnosti, temveč tudi na pričakovana tveganja zaradi vremenskih razmer.
Iz zapisov je mogoče razbrati, da je bilo izvedeno izobraževanje na temo varnega dela na višini in uporabe varnostnih pasov, kar kaže na to, da knjiga ukrepov ni bila zgolj evidenca, temveč tudi podlaga za dodatno usposabljanje delavcev. V maju se nadaljuje nadzor dela na višini, betoniranja na višini, gradbenih odrov, električne omarice, odstranjevanja materiala z odra in uporabe OVO. Posebej izstopa zapis z dne 4. 5. 2026, kjer je bilo ugotovljeno betoniranje na višini približno 18 m, nevarno prestopanje parapeta in opozorilo delavcu glede uporabe čelade. Že naslednji dan so bili dogovorjeni dodatni ukrepi pri betoniranju na višini, kot so dodatne prečke in ograje. Pomembna ugotovitev je tudi, da se uporaba osebne varovalne opreme pojavlja v skoraj vseh zapisih. V večini primerov je navedeno, da delavci uporabljajo predpisano oziroma dosledno osebno varovalno opremo. To pomeni, da je bila uporaba OVO sistematično spremljana skozi celotno obdobje nadzora.

Analiza kaže, da na gradbišču A niso izstopale hude sistemske nepravilnosti, temveč predvsem sprotne operativne pomanjkljivosti, ki so bile povezane s posameznimi fazami gradnje. V začetnih fazah so prevladovale organizacijske zahteve, kasneje pa so se ugotovitve osredotočile na delo na višini, uporabo gradbenih odrov in varnost pri uporabi dvižne opreme.
Pomembna ugotovitev je, da je bila uporaba OVO v zapisih praviloma ocenjena kot ustrezna. To pomeni, da na tem gradbišču ni bilo zaznati enakega problema, kot ga pogosto izpostavlja IRSD, kjer je neuporaba OVO ena najpogostejših kršitev. Pri gradbišču A se je večja pozornost namenjala predvsem kolektivnim in organizacijskim ukrepom, kot so varovanje odprtin, stabilnost odrov, varna uporaba dvižne opreme in prilagajanje dela vremenskim razmeram.
Posebej izrazita je preventivna vloga koordinatorja. Iz zapisov je razvidno, da je koordinator spremljal spremembe na gradbišču, zahteval dopolnitve varovalnih ukrepov, opozarjal na nevarnosti pri delu na višini in sproti preverjal odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti. To kaže, da je bila knjiga ukrepov uporabljena kot dejanski instrument obvladovanja tveganj, ne zgolj kot formalna dokumentacija.

Vrsta ugotovljene nepravilnosti/področja nadzora	Št. zapisov v knjigi ukrepov	Delež glede na vse preglede (n = 104)
Organizacija gradbišča (označevanje, dostopi, prometne poti, red in čistoča, skladiščenje, organizacijski ukrepi)	79	76 %
Kolektivna zaščita (ograje, zaščita robov, odprtin, jaškov, gradbeni odri, sidranje)	40	39 %
Delo na višini (delo na odrih in dvižnih košarah)	30	29 %
Delovna oprema (žerjav, dvižna oprema, krožne žage, rezalke, verige, pripomočki)	8	8 %
Elektro inštalacije	6	6 %
Požarna varnost in prva pomoč	4	4 %
Neuporaba osebne varovalne opreme (OVO)	Kršitve niso bile ugotovljene. Uporaba OVO je bila v zapisih praviloma potrjena kot ustrezna.	/

Tabela 3: Ugotovljene nepravilnosti na gradbišču A
(Vir: Podjetje X, 2026a)

Na podlagi analizirane knjige ukrepov je mogoče ugotoviti, da je bil interni nadzor na gradbišču A razmeroma učinkovit. Ugotovljene pomanjkljivosti so bile večinoma operativne narave in so bile pogosto odpravljene takoj oziroma v kratkem času. Največ pozornosti je bilo namenjene delu na višini, gradbenim odrom, uporabi varnostnih pasov, organizaciji gradbišča in varnemu delu v spremenljivih vremenskih razmerah.

Analiza zapisov v knjigi ukrepov na gradbišču A potrjuje, da delo na višini predstavlja enega izmed osrednjih področij tveganja na gradbišču, kar sovpada z ugotovitvami IRSD iz analiziranih letnih poročil, v slednjih se delo na višini pojavlja med najpogostejšimi nepravilnostmi na začasnih in premičnih gradbiščih.

Nasprotno skladnosti med ugotovitvami na gradbišču A in med ugotovitvami IRSD ni mogoče potrditi na področju uporabe OVO. V analiziranih poročilih IRSD se neuporaba oziroma nepravilna uporaba OVO pojavlja kot ena izmed pogostih kršitev na začasnih in premičnih gradbiščih, medtem ko zapisi knjige ukrepov za gradbišče A takšnih nepravilnosti ne izkazujejo. Nasprotno, v zapisih je pravzaprav večkrat

navedeno, da delavci dosledno uporabljajo OVO, kar kaže na ustreznejše stanje na tem področju v primerjavi s splošnimi ugotovitvami inšpekcijskih nadzorov.

Izpostaviti je treba tudi pomembno razliko, in sicer knjiga ukrepov prikazuje sprotno obvladovanje tveganj, medtem ko poročila IRSD običajno evidentirajo že ugotovljene kršitve. Zato lahko ugotovimo, da ustrezno vodena knjiga ukrepov pomembno prispeva k preventivnemu obvladovanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih.

Gradbišče B

V analizo so vključeni zapisi knjige ukrepov za gradbišče B (Podjetje X, 2026b), in sicer za obdobje od februarja do junija 2026. Zapisi v knjigo ukrepov so bili fizični, koordinator za varnost in zdravje pri delu pa je v začetni fazi izvajal redne dnevne obiske gradbišča, v zaključni fazi pa je bil na gradbišču prisoten enkrat tedensko. Iz zapisov je razvidno, da se je nadzor izvajal skozi celotno obdobje sanacije požarišča na objektu. V začetni fazi nadzora je bil le-ta skoncentriran samo na del objekta, kjer so potekala rušitvena dela, v nadaljevanju pa se je nadzor izvajal še pri sanaciji in obnovi skladiščnih prostorov.

Za razliko od gradbišča A, kjer so bili zapisi vsebinsko širše razpršeni med organizacijo gradbišča, dostopi, požarno varnostjo in delom na višini, so pri gradbišču B zapisi bistveno bolj osredotočeni na delo na višini, uporabo varnostnih pasov, uporabo OVO ter zaščito odprtin in previsov.

V začetni fazi zapisov je bil poudarek predvsem na uporabi OVO, zlasti čelade in odsevnih jopičev, ter ustrezni uporabi varnostnih pasov. Že iz prvih zapisov je razvidno, da je bilo na tem gradbišču delo na višini prepoznano kot glavno tveganje, se pa tudi v nadaljevanju nadzora in koordinacije pojavljajo enaki vpisi, koordinator je namreč večkrat zapisal, da morajo delavci v dvižnih košarah stalno uporabljati pasove za delo na višini in se pravilno pripenjati. Glede na ponavljajoče se zapise v knjigi ukrepov lahko zaključimo, da navodila in opozorila koordinatorja niso bila dosledno upoštevana. Podobna opozorila se pojavljajo tudi pri delu na robu strehe, kjer je bilo večkrat navedeno, da je potrebno ustrezno privezovanje oziroma uporaba varnostnega pasu ter ustrezno zavarovanje območja (s trakovi ali varnostno ograjo).

Pomemben del zapisov se nanaša tudi na kolektivno zaščito, predvsem na dopolnitev ograj. V posameznih zapisih je navedeno, da je treba dopolniti ograjo na strehi, dopolniti oziroma postaviti ograjo na podestu v pritličju ter urediti sidrišče pri delu na strehi. To kaže, da so bili na gradbišču B poleg osebne varovalne opreme pomembni tudi ukrepi za preprečevanje padcev z višine.

Zapisi kažejo tudi na spremljanje organizacije dela. V enem izmed zapisov je bilo navedeno, da je treba urediti okolico gradbišča zaradi smeti. V več zapisih je navedeno, da dela na strehi niso potekala oziroma so potekala v zmanjšanem obsegu zaradi slabega vremena. To kaže, da se je nadzor prilagajal dejanskim razmeram na gradbišču in vremenskim pogojem.

V zaključnem delu zapisov, predvsem v juniju, se pojavljajo ugotovitve, da dela potekajo skladno z varnostnim načrtom oziroma da posebnosti niso bile ugotovljene. To pomeni, da v zadnjih zapisih niso bile več izpostavljene nove pomanjkljivosti, temveč je bil poudarek na spremljanju poteka del in potrjevanju, da dela potekajo v skladu z zahtevami varnosti in zdravja pri delu.

Analiza kaže, da sta na gradbišču B izstopali predvsem dve področji: delo na višini in uporaba OVO. V primerjavi z gradbiščem A je bilo pri gradbišču B manj zapisov, povezanih z električnimi inštalacijami, požarno varnostjo, prvo pomočjo, gradbiščno organizacijo in delovno opremo kot samostojnim področjem. Dvižne košare so bile sicer večkrat omenjene, vendar predvsem v povezavi z obvezno uporabo varnostnih pasov, ne pa kot nepravilnost same delovne opreme.

V primerjavi z ugotovitvami IRSD se zapisi v knjigi ukrepov za gradbišče B močno ujemajo predvsem na področju dela na višini, ki ga IRSD pogosto izpostavlja kot eno izmed najpogostejših področij nepravilnosti na gradbiščih. Tudi ponavljajoča se opozorila glede uporabe OVO so primerljiva z ugotovitvami IRSD, kjer se OVO pogosto pojavlja kot pomembno področje nadzora. Pri gradbišču B iz zapisov sicer ni mogoče neposredno zaključiti, da delavci OVO niso uporabljali, je pa razvidno, da je koordinator uporabo OVO stalno poudarjal in jo obravnaval kot pomemben varnostni ukrep.

Posebej pomembna je ugotovitev, da se pri gradbišču B pojavljajo predvsem preventivni in sprotni ukrepi. Zapisi ne kažejo na širše sistemske nepravilnosti, temveč predvsem na stalno opozarjanje na varno delo na višini, uporabo varnostnih pasov, uporabo čelad in odsevnih jopičev ter dopolnjevanje ograj. Knjiga ukrepov je bila zato uporabljena kot operativno orodje za sprotno spremljanje tveganj pri delu na višini in za zagotavljanje osnovnih varnostnih ukrepov na gradbišču.

Vrsta ugotovljene nepravilnosti/področja nadzora	Št. zapisov v knjigi ukrepov	Delež glede na vse preglede (n = 65)
Organizacija gradbišča (označevanje, dostopi, prometne poti, red in čistoča, skladiščenje, organizacijski ukrepi)	7	11 %
Kolektivna zaščita (ograje, zaščita robov, odprtin, jaškov, gradbeni odri, sidranje)	34	52 %
Delo na višini (delo na odrih in dvižnih košarah)	50	77 %
Delovna oprema (žerjav, dvižna oprema, krožne žage, rezalke, verige, pripomočki)	1	2 %
Elektro inštalacije	Nepravilnosti niso bile ugotovljene.	/
Požarna varnost in prva pomoč	3	5 %
Neuporaba osebne varovalne opreme (OVO)	64	98 %

Tabela 4: Ugotovljene nepravilnosti na gradbišču B
(Vir: Podjetje X, 2026b)

Gradbišče C

V analizo gradbišča C so vključeni zapisi knjige ukrepov (Podjetje X, 2026c), ki prav tako zajemajo daljše obdobje izvajanja del, od začetne priprave gradbišča februarja 2024 do zaključnih oziroma poznejših faz v marcu 2026. Zapisi v knjigo ukrepov so bili digitalni, torej je bilo že v samem začetku vzpostavljeno digitalno vodenje knjige ukrepov. Koordinator za varnost in zdravje pri delu je izvajal redne dnevne obiske gradbišča.

Že začetni zapisi kažejo, da je bil nadzor usmerjen predvsem v osnovno vzpostavitev gradbišča ter kasneje organizacijo in ureditev gradbišča, ureditev gradbiščne in opozorilne table, ureditev pisarniških in sanitarnih prostorov, vzpostavitev evidenc prisotnosti delavcev, ureditev priključkov in osvetlitve gradbišča.

V začetni fazi so bile ugotovitve povezane predvsem z organizacijo gradbišča in dostopi, čiščenjem ceste, urejanjem gradbiščnih tabel, zavarovanjem vhodov in vzpostavitvijo osnovnih pogojev za varno delo. V nadaljevanju so se zapisi pretežno navezovali na delo na višini, zaščito odprtin, ureditev dostopov na stopnišča in plošče, uporabo odrov, varnostnih pasov in uporabo OVO. Iz zapisov je razvidno, da je

koordinator sproti opozarjal na ugotovljene pomanjkljivosti in zahteval takojšnje ukrepanje izvajalcev.

Vrsta ugotovljene nepravilnosti/področja nadzora	Št. zapisov v knjigi ukrepov	Delež glede na vse preglede (n = 538)
Organizacija gradbišča (označevanje, dostopi, prometne poti, red in čistoča, skladiščenje, organizacijski ukrepi)	271	50 %
Kolektivna zaščita (ograje, zaščita robov, odprtin, jaškov, gradbeni odri, sidranje)	207	38 %
Delo na višini (delo na odrih in dvižnih košarah)	175	33 %
Delovna oprema (žerjav, dvižna oprema, krožne žage, rezalke, verige, pripomočki)	192	36 %
Elektro inštalacije	31	6 %
Požarna varnost in prva pomoč	36	7 %
Neuporaba osebne varovalne opreme (OVO)	63	12 %

Tabela 5: Ugotovljene nepravilnosti na gradbišču C
(Vir: Podjetje X, 2026c)

Najizrazitejše področje, v zvezi s katerim je v knjigi ukrepov razvidnih največ vpisov, je organizacija gradbišča. V velikem številu zapisov se ponavljajo zahteve glede sprotnega čiščenja, vzdrževanja reda, odstranjevanja smeti, urejanja dostopov, čiščenja platojev, parkiranja vozil in vzdrževanja gradbiščne ograje. To kaže, da je bila knjiga ukrepov uporabljena kot stalno operativno orodje za obvladovanje vsakodnevnega stanja na gradbišču, ne samo kot evidenca posameznih kršitev.

Drugo zelo izrazito področje je uporaba OVO. V večjem delu zapisov se pojavlja zahteva, da je uporaba OVO obvezna ves čas prisotnosti na gradbišču. Hkrati je iz več zapisov razvidno, da so delavci OVO praviloma uporabljali, vendar so se pojavljale tudi posamezne kršitve, zaradi česar je bilo izrečenih več ustnih opozoril in v nekaterih primerih odstranitev delavcev z gradbišča. To kaže na dejstvo, da uporaba OVO na gradbišču C ni bila zgolj formalno zahtevana, temveč tudi sproti nadzorovana. V primerjavi z gradbiščem A je pri gradbišču C področje OVO bolj izrazito, saj se pojavlja kot stalna zahteva in kot ponavljajoča se kontrolna točka.

Zelo pomemben del ugotovitev se nanaša tudi na kolektivno zaščito. V zapisih se večkrat pojavlja opozorilo na odstranjene ali pomanjkljive ograje, odprtine v ploščah, neustrezno varovane in označene robove, podeste, stopnišča in tudi streho. To kaže, da je bilo tveganje padca z višine oziroma v globino eno izmed ključnih tveganj na

gradbišču. Zapisi navajajo tudi potrebo po zapiranju odprtin, dograditvi ograj na strehi in zavarovanju delovišč, kjer kolektivna zaščita ni bila zadostna.

Delo na višini se pojavlja kot samostojno pomembno področje. Zapisi se nanašajo na streho, odre, konzolne odre, premične odre, uporabo lestev, uporabo varnostnih pasov in privezovanje. V nekaterih zapisih je izrecno navedeno, da je delo brez varnostnega pasu dovoljeno samo tam, kjer je postavljena zaščitna ograja, na mestih brez ograje pa je obvezna uporaba varnostnega pasu. Posebej izstopajo zapisi, kjer je opozorjeno na neustrezno delo na višini, neprimerne dostope, prekratke ali neprivezane lestve in potrebo po takojšnji ureditvi dostopa na streho.

Pomembna posebnost gradbišča C je tudi stalno opozarjanje na vremenske razmere. V zapisih se pogosto pojavlja zahteva, da se delo v dvižnih košarah in na strehi ustavi pri vetru nad 12 m/s. Prav tako so navedeni ukrepi ob napovedi neviht, dežja in vetra ter opozorila, da se gradbišče nahaja na območju, izpostavljenem večjim udarom strel. V vročih dneh so bili predvideni krajši odmori, hladna brezalkoholna tekočina in možnost sence. To kaže na preventivno naravnanost nadzora, saj ukrepi niso bili vezani samo na že nastale nepravilnosti, ampak tudi na pričakovana tveganja zaradi vremenskih razmer.

Na področju delovne opreme izstopajo predvsem zapisi o dvižnih košarah, žerjavih, avto dvigalih, lestvah in dvigovanju opreme. Pri dvigovanju opreme je bilo določeno, da mora biti žerjavno dvigalo v mirovanju, da je delo neposredno pod cono dvigovanja prepovedano in da mora biti cona označena s trakom. To kaže, da je koordinator pozornost namenjal tudi usklajevanju različnih izvajalcev in preprečevanju nevarnosti zaradi sočasnega izvajanja del.

Električne inštalacije se pojavljajo manj pogosto kot delo na višini, kolektivna zaščita in OVO. Kljub temu so zapisi pomembni, ker se nanašajo predvsem na razsvetljavo v objektu, elektro omarice, kable in podaljške. Večkrat je navedena zahteva po zagotovitvi ustrezne razsvetljave v vzhodnem krilu objekta, kar pomeni, da je bila električna varnost obravnavana predvsem z vidika varnega gibanja, vidljivosti in uporabe začasnih električnih napeljav na gradbišču.
Požarna varnost in prva pomoč se v zapisih pojavljata manj pogosto, vendar nista zanemarjeni. V kasnejših zapisih je navedeno, da je na objektu zagotovljena prisotnost gasilca, kar kaže na povečano pozornost pri delih z večjim požarnim tveganjem oziroma v fazah, ko so takšni ukrepi postali potrebni.

Vpisi v knjigi ukrepov na gradbišču C so v veliki meri skladni s ključnimi ugotovitvami IRSD v okviru usmerjenih nadzorov gradbišč. IRSD je v letu 2024 pri nadzoru 310 gradbišč in 94 delovišč ugotovil 2.078 kršitev, največ nepravilnosti je bilo povezanih prav z delom na višini, odri, varnostnimi ograjami, dostopi in uporabo oziroma neuporabo OVO (IRSD, 2024, str. 64). Na podlagi slednjega je možno izpostaviti

posebej očitno skladnost ugotovitev pri delu na višini in kolektivni zaščiti. Na gradbišču C so se pogosto pojavljale odstranjene ograje, odprtine, neustrezno varovani oziroma označeni dostopi na streho, neupoštevanje ustreznih varnostnih ukrepov pri delu na strehi, neustrezna ali celo neuporaba varnostnih pasov in dvižnih košar. IRSD (2024, str. 64–65) je za leto 2024 prav tako izpostavil nepravilnosti pri odrih, dostopih do delovnih mest na višini ali v globini, varnostnih ograjah, varovanju odprtin, delih na strehah in osebni varovalni opremi.

Drugo pomembno področje, ki je tako v nadzoru IRSD kot ugotovitvah na gradbišču C pogosto izpostavljeno, je uporaba OVO. IRSD uporabo OVO izpostavlja kot eno najpogostejših področij nepravilnosti (IRSD, 2021; 2022; 2023; 2024; 2025), medtem ko je na gradbišču C razvidno, da je bila uporaba OVO stalno nadzorovana.

V zapisih se pogosto pojavlja, da delavci OVO uporabljajo, vendar so bile zaznane posamezne kršitve, opozorila in odstranitve z delovišča. Zato pri gradbišču C ni mogoče zaključiti, da OVO sistematično ni bila zagotovljena, temveč lahko rečemo, da je šlo za področje stalnega nadzora in občasnih individualnih kršitev.

Slika 9: Primer nepravilnosti
(Lastni vir)

Sklepno je mogoče ugotoviti, da gradbišče C po vsebini zapisov odraža podobna tveganja, kot jih na ravni države ugotavlja IRSD: delo na višini, varovanje odprtin in robov, odri, dostopi, OVO, urejenost gradbišča in začasne električne inštalacije (IRSD, 2021; 2022; 2023; 2024; 2025). Razlika je v tem, da knjiga ukrepov na gradbišču C kaže razmeroma aktivno delovanje koordinatorja, saj so bile

pomanjkljivosti sproti evidentirane, ukrepi ponavljani in prilagojeni fazam gradnje ter vremenskim pogojem.

Izpostavimo pa lahko tudi pomembno razliko, in sicer da zapisi na gradbišču C pogosto kažejo na preventivno in sprotno ukrepanje. V knjigi ukrepov se ponavljajo navodila, da se ograje po odstranitvi zaradi del takoj ponovno postavijo, da je OVO obvezna, da se delo v vetru ustavi ter da je potrebno vzdrževanje reda in čistoče. Slednje nakazuje na to, da zapisi niso samo evidentiranje kršitev, ampak tudi stalni nadzor nad ponavljajočimi se tveganji. Pri IRSD pa gre za ugotovitve zunanjega nadzora, kjer so nepravilnosti evidentirane kot kršitve predpisov na širšem vzorcu gradbišč.

Gradbišče Č

V analizo so vključeni zapisi knjige ukrepov za gradbišče Č (Podjetje X, 2026č), od začetne vzpostavitve gradbišča aprila 2025 do zaključnih zapisov v januarju 2026. Zapisi v knjigo ukrepov so bili digitalni, torej je bilo že v samem začetku vzpostavljeno digitalno vodenje knjige ukrepov. Koordinator za varnost in zdravje pri delu je izvajal redne dnevne obiske gradbišča.

Začetni zapisi kažejo predvsem na urejanje gradbišča, postavitev panelne ograje, ureditev gradbišča skladno z varnostnim načrtom, ureditev sanitarnih prostorov in gradbiščne elektrike.

Vrsta ugotovljene nepravilnosti/področja nadzora	Št. zapisov v knjigi ukrepov	Delež glede na vse preglede (n = 169)
Organizacija gradbišča (označevanje, dostopi, prometne poti, red in čistoča, skladiščenje, organizacijski ukrepi)	63	37 %
Kolektivna zaščita (ograje, zaščita robov, odprtin, jaškov, gradbeni odri, sidranje)	92	54 %
Delo na višini (delo na odrih in dvižnih košarah)	120	71 %
Delovna oprema (žerjav, dvižna oprema, krožne žage, rezalke, verige, pripomočki)	118	70 %
Elektro inštalacije	13	8 %
Požarna varnost in prva pomoč	7	4 %
Neuporaba osebne varovalne opreme (OVO)	11	7 %

Tabela 6: Ugotovljene nepravilnosti na gradbišču Č
(Vir: Podjetje X, 2026č)

Tudi v tem primeru se kot najbolj izrazito področje, na katerem je bilo ugotovljeno največje število nepravilnosti in kršitev, kaže delo na višini, ki se pojavi v 123 zapisih. Zapisi so povezani predvsem z delom na strehi, uporabo odrov, dvižnih košar, lestev in uporabo OVO – varnostnih pasov. Pogosto se ponavlja tudi splošno opozorilo, da je treba dela v dvižnih košarah in na strehi ustaviti pri močnem vetru nad 12 m/s. Zato je delež tega področja visok, vendar gre v precejšnjem delu za preventivna navodila, ne pa za konkretne nepravilnosti.

Drugo pomembno področje je delovna oprema, ki se pojavi v 118 zapisih. Sem spadajo žerjav, dvižne operacije, dvižne verige, jermeni, gurtne, lestve in dvižne košare. Posebej izstopajo zapisi o pregledu verig na žerjavu, manjkajoči kontrolni ploščici in zahtevi po dostavi kontrolnih listov.

Pri kolektivni zaščiti je bilo evidentiranih 92 zapisov. Ti se nanašajo predvsem na ograje gradbene jame, zavarovanje odprtin, prebojev, jaškov, robov, strehe in odrov. Iz zapisov je razvidno, da se je kolektivna zaščita sproti prilagajala fazam gradnje, predvsem pri izkopih, gradbeni jami, strehi in notranjih odprtinah.

Pri organizaciji gradbišča je bilo evidentiranih 63 zapisov. Ti se nanašajo na ograjo gradbišča, zapiranje gradbišča po zaključku del, urejanje dostopov, čiščenje ceste, odstranjevanje odpadkov, pospravljanje materiala, urejanje deponij ter vzdrževanje reda in čistoče. To kaže, da je bila knjiga ukrepov uporabljena tudi kot operativno orodje za sprotno urejanje gradbišča, ne samo kot evidenca večjih kršitev.

Na področju OVO je pomembno ločiti med splošnimi pozitivnimi zapisi in dejanskimi opozorili. V številnih zapisih je navedeno, da delavci uporabljajo OVO, kar kaže na redno spremljanje tega področja. Kot opozorilo oziroma pomanjkljivost pa se OVO pojavi v 11 zapisih. Ti primeri se nanašajo predvsem na neuporabo čelade, opozorilo glede uporabe varnostnih pasov, odsevnega jopiča in zaščitnih očal, ko je to bilo to glede na vrsto opravljanega dela obvezno.

V primerjavi z ugotovitvami IRSD se tudi ugotovitve na gradbišču Č vsebinsko najbolj ujemajo na področjih dela na višini, kolektivne zaščite, dostopov, odrov, varnostnih ograj in uporabe OVO.

Glavna razlika je v tem, da zapisi za gradbišče Č kažejo na precej močno preventivno delovanje koordinatorja. Veliko zapisov ne opisuje že nastalih kršitev, ampak ponavlja zahteve za varno delo, na primer ustavitev del pri močnem vetru, uporabo varnostnih pasov, sprotno zavarovanje odprtin in vzdrževanje reda. Pri OVO je stanje bolj ugodno kot pri splošnih ugotovitvah IRSD (2021; 202; 2023; 2024; 2025), saj je v knjigi ukrepov večkrat navedeno, da delavci OVO uporabljajo, konkretnih opozoril glede neuporabe pa je relativno malo. IRSD sicer na državni ravni ugotavlja, da je bila neuporaba OVO ena pogostih nepravilnosti, v letu 2024 je bilo na primer na področju

zagotavljanja in uporabe OVO ugotovljenih 964 nepravilnosti, od tega 455 primerov neuporabe OVO s strani delavcev (IRSD, 2024, str. 64).

4 ZAKLJUČKI IN PREDLOGI

V teoretičnem delu diplomskega dela je s pomočjo pregleda relevantne literature predstavljena obravnava tematika, na podlagi tega so proučene vloga in naloge koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu. V nadaljevanju so bili analizirani izvedeni nadzori s strani IRSD na začasnih in premičnih gradbiščih v obdobju 2021–2025, najpogosteje ugotovljene kršitve in slednje primerjane z ugotovitvami na konkretnih gradbiščih, kjer nadzor opravlja Podjetje X. Namen analize oziroma primerjave je bil ugotoviti, ali knjige ukrepov odražajo dejanske nepravilnosti, ki jih na gradbiščih ugotavlja IRSD, ter oceniti učinkovitost internega spremljanja varnosti in zdravja pri delu.

Vloga koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu v izvedbeni fazi je bila tekom analize prepoznana kot ključna, saj preverja in opozarja na izvajanje ukrepov varnosti in zdravja pri delu, lahko rečemo, da ima preventivno vlogo, vendar pa kljub njegovi vlogi odgovornost za varnost delavcev ostaja tudi na naročniku, nadzorniku, delodajalcih in izvajalcih del samih. Glede na ponavljajoče se kršitve in nepravilnosti pa lahko dodatno izpostavimo, da kljub pomembnosti njegova opozorila in zahteve mnogokrat niso upoštevane.

Iz analize stanja je ugotovljeno, da ugotovitve nadzornih organov, torej IRSD, in ugotovitve, ki izhajajo iz vpisov v knjige ukrepov izbranih štirih gradbišč v veliki meri sovpadajo. Na podlagi tega lahko zaključimo, da knjige ukrepov odražajo dejanske nepravilnosti, ki jih na gradbiščih ugotavlja tudi IRSD. Najpogosteje se tako v poročilih IRSD kot tudi v knjigah ukrepov pojavljajo nepravilnosti in kršitve v zvezi z delom na višini, uporabo OVO in delovno opremo.

Ugotovljeno je bilo tudi, da knjiga ukrepov za varno delo na začasnih in premičnih gradbiščih predstavlja pomemben operativni dokument, saj omogoča sprotno evidentiranje tistih varnostnih ukrepov, ki jih zaradi konkretnih okoliščin na gradbišču ni bilo mogoče vnaprej v celoti predvideti v varnostnem načrtu. Dosledna uporaba oziroma vpisovanje v knjigo ukrepov tako predstavlja neposredno povezavo med ugotovljeno nevarnostjo, predlaganim oziroma zahtevanim ukrepom, odgovorno osebo in rokom za odpravo pomanjkljivosti. V praksi tako lahko knjiga ukrepov služi kot neke vrste dokazilo, da so bile nepravilnosti zaznane, da je bil izvajalec nanje opozorjen in da je bila določena obveznost za odpravo tveganja. S tega vidika ima knjiga ukrepov dvojno funkcijo: preventivno, ker spodbuja pravočasno odpravo tveganj, in dokazno, ker omogoča sledljivost odločitev in ravnanja udeležencev na gradbišču.

Kljub prisotnosti knjige ukrepov pa še vedno ni mogoče trditi, da je sistem zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu na določenem gradbišču učinkovit. Učinkovitost je odvisna od več dejavnikov, predvsem pomembno je izpostaviti njeno

dosledno uporabo, torej ali se vpisi izvajajo sproti, dovolj jasno in konkretno ter ali se izpolnjevanje ukrepov nato dejansko preverja. Če se knjiga ukrepov uporablja zgolj formalno in z namenom izpolnitve zakonskih zahtev, slednji ne dosega svojega namena. V takem primeru lahko knjigo ukrepov pojmujemo zgolj kot administrativni dokaz, da so bila določena tveganja ugotovljena in zapisana.

Izpostaviti je treba tudi naslednje ključno dejstvo, in sicer v primeru, ko so vpisi v knjigo ukrepov preveč splošni, torej brez natančne navedbe lokacij, odgovorne osebe, roka izvedbe in načinov preverjanja, slednji ne omogočajo jasnega nadzora, odgovornost se razprši med več izvajalcev, ukrep pa tako ni izveden ali je izveden le delno. Pri presoji učinkovitosti je pomembno tudi vprašanje dejanske izvršljivosti ukrepov. Delodajalci morajo na gradbišču sprejemati in izvajati predpisane varnostne ukrepe ter upoštevati navodila imenovanega koordinatorja za varnost in zdravje pri delu. Vendar pa se v praksi lahko pojavi težava, kadar koordinator sicer ugotovi nepravilnost in jo zapiše v knjigo ukrepov, izvajalec pa ukrepa ne izvede pravočasno. Zato učinkovitost knjige ukrepov ni odvisna samo od kakovosti vpisa, temveč tudi od odzivnosti izvajalcev, podpore investitorja oziroma naročnika in doslednega spremljanja rokov.

Na podlagi ugotovitev naloge bi bilo treba za učinkovitejše zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih:

- Razmisliti o zakonski določitvi minimalnega obsega prisotnosti koordinatorja na gradbišču. Obseg bi moral biti določen glede na velikost gradbišča, zahtevnost del, število izvajalcev in stopnjo tveganj, ki izhaja iz narave posameznega projekta.
- Z namenom zagotavljanja večje učinkovitosti knjige ukrepov bi bilo smiselno uvesti bolj standardizirano obliko vpisa. Vsak vpis bi moral vsebovati najmanj opis ugotovljene pomanjkljivosti, lokacijo, oceno stopnje tveganja, zahtevan ukrep, odgovornega izvajalca oziroma odgovorno osebo, rok za izvedbo, datum preverjanja in ugotovitev, ter ali je bil ukrep izveden. Pri pomembnejših nepravilnostih bi bilo nujno dodati tudi fotografsko dokumentacijo pred izvedbo ukrepa in po njej. S tem bi se povečala preglednost, zmanjšala možnost nejasnih odgovornosti in okrepila dokazna vrednost dokumenta.
- Z namenom zagotavljanja boljše sledljivosti, hitrejšega obveščanja odgovornih oseb, lažjega dodajanja fotografij, samodejnega spremljanje rokov in s pripravo poročil o ponavljajočih se nepravilnostih digitalizirati knjigo ukrepov. Na ta način bi se iz posameznih vpisov lahko oblikovala širša analiza tveganj na gradbišču. Če se na primer pogosto ponavljajo nepravilnosti pri uporabi osebne varovalne opreme, bi to kazalo na sistemsko težavo, ki zahteva dodatno usposabljanje, spremembo organizacije dela ali strožji nadzor.
- Vzpostaviti digitalno aplikacijo za vodenje knjige ukrepov, ki bi omogočala vnos ugotovljenih nepravilnosti, prilaganje datumsko označenih fotografij, avtomatsko

obveščanje odgovornih oseb, določitev rokov za odpravo ter zapiranje ukrepov šele po predložitvi dokazila o izvedeni odpravi in potrditvi koordinatorja.

- Uvedba rednega pregleda odprtih ukrepov na koordinacijskih sestankih. Knjiga ukrepov ne bi smela biti dokument, ki ga pregleduje samo koordinator, temveč bi morala postati sestavni del rednega vodenja gradbišča. Na vsakem koordinacijskem sestanku bi bilo treba preveriti, kateri ukrepi so odprti, kateri so bili izvedeni in kateri zamujajo. Tako bi knjiga ukrepov postala aktivno orodje vodenja varnosti in ne zgolj formalna evidenca ugotovljenih nepravilnosti.
- Razmisliti o povečanju pooblastil koordinatorja za varnost in zdravje pri delu, zlasti v primerih ponavljajočih se nepravilnosti, hujših kršitev ali neposredne nevarnosti za življenje in zdravje delavcev. Koordinator bi moral imeti možnost začasno ustaviti izvajanje posameznih del, dokler ugotovljene nepravilnosti niso odpravljene, ter o tem obvestiti odgovorne osebe izvajalca, nadzor, investitorja in po potrebi pristojno inšpekcijo. V primeru posameznikov ali izvajalcev, ki večkrat zapored kršijo varnostna pravila oziroma ne upoštevajo navodil koordinatorja, bi bilo smiselno predvideti tudi strožje ukrepe, kot so začasna odstranitev z gradbišča, prepoved nadaljnjega dela do izvedbe dodatnega usposabljanja ali uvedba sankcij v skladu z zakonsko oziroma pogodbeno ureditvijo. Takšen pristop bi povečal resnost vpisov in zmanjšal možnost, da ukrepi ostanejo le zapisani, ne pa tudi izvedeni.
- Usposabljanje vseh udeležencev na gradbišču. Izvajalci in njihove odgovorne osebe morajo razumeti, da knjiga ukrepov ni namenjena iskanju krivde, temveč preprečevanju nezgod in nevarnih dogodkov. Kultura varnosti se ne gradi samo z zapisi in opozorili, temveč predvsem z doslednim izvajanjem dogovorjenih ukrepov, jasnimi odgovornostmi in zavedanjem, da ima varnost prednost pred hitrostjo izvedbe del.

5 LITERATURA IN VIRI

Bilban, M. (2016). *Varnost in zdravje pri delu*. Ljubljana: Zavod za varstvo pri delu.

Direktiva Sveta 92/57/EGS z dne 24. junija 1992 o izvajanju minimalnih varnostnih in zdravstvenih zahtev na začasnih ali premičnih gradbiščih. (1992). *Uradni list Evropskih skupnosti*, L 245, 6–22. Pridobljeno 7.4.2026 z naslova https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:31992L0057

Henčič, P. (2024). *Zagotavljanje varnosti in zdravja na gradbiščih.* Ljubljana: Inženirska zbornica Slovenije.

Inštitut za varnost Lozej. (2018). *Varnostni načrt.* Pridobljeno 7.4.2026 z naslova https://www.lozej.si/storitve/projektiva/varnost-in-zdravje-pri-delu/varnostni-nacrt

IRSD. (2021). *Poročilo o delu inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2021.* Pridobljeno 10.5.2026 z naslova www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/IRSD/LETNA-POROCILA-IRSD/Porocilo-o-delu-IRSD-v-letu-2021.pdf

IRSD. (2022). *Poročilo o delu inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2022.* Pridobljeno 10.5.2026 z naslova www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/IRSD/LETNA-POROCILA-IRSD/Letno-porocilo-o-delu-IRSD-za-leto-2022.pdf

IRSD. (2023). *Poročilo o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2*023. Pridobljeno 10.5.2026 z naslova www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/IRSD/LETNA-POROCILA-IRSD/Porocilo_o_delu_IRSD_v_2023.pdf

IRSD. (2024). *Poročilo o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2024.* Pridobljeno 10.5.2026 z naslova www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/IRSD/LETNA-POROCILA-IRSD/Porocilo-o-delu-IRSD-za-leto-2024.pdf

IRSD. (2025). *Poročilo o delu inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2025.* Pridobljeno 10.6.2026 z naslova https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/IRSD/LETNA-POROCILA-IRSD/Porocilo-o-delu-IRSD-za-leto-2025.pdf

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. (b. l.). *Akcijski načrt za izvajanje Resolucije o nacionalnem programu varnosti in zdravja pri delu 2018-2027 v obdobju 2024-2027*. Pridobljeno 23.3.2026 z naslova https://www.gov.si/podrocja/zaposlovanje-delo-in-upokojitev/varnost-in-zdravje-pri-delu/

Podjetje X. (2026a). Interno gradivo: *Knjiga ukrepov- gradbišče A.* Ljubljana: Podjetje X.

Podjetje X. (2026b). Interno gradivo: *Knjiga ukrepov- gradbišče B.* Ljubljana: Podjetje X.

Podjetje X. (2026c). Interno gradivo: *Knjiga ukrepov- gradbišče C.* Ljubljana: Podjetje X.

Podjetje X. (2026č). Interno gradivo: *Knjiga ukrepov- gradbišče Č.* Ljubljana: Podjetje X.

Pravilnik o varstvu pri delu pred nevarnostjo električnega toka. (1992). *Uradni list RS,* št. 29/92, 56/99 – ZVZD in 43/11 – ZVZD-1. https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=PRAV36

Pravilnik o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu. (1999). *Uradni list RS*, št. 89/99, 39/05, 43/11 – ZVZD-1 in 181/21. https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=DRUG310

Pravilnik o varnostnih znakih. (1999). *Uradni list RS,* št. 89/99, 39/05, 34/10, 43/11 – ZVZD-1 in 38/15. https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=PRAV536

Pravilnik o varnosti in zdravju pri uporabi delovne opreme. (2004). *Uradni lis RS*, št. 101/04 in 43/11 – ZVZD-1. https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=PRAV5915

Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti vibracijam pri delu. (2005). *Uradni list RS*, št. 94/05 in 43/11 – ZVZD-1. https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=PRAV4410

Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti hrupu pri delu. (2006). *Uradni list RS,* št. 18/06, 18/06 – popr. in 43/11 – ZVZD-1. https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=PRAV7166

Pravilnik o programu in načinu usposabljanja koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih. (2008). *Uradni list RS*, *št. 31/08*. https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=PRAV8268

Pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev pri ročnem premeščanju bremen (2023). *Uradni list RS,* št. 84/23, 98/23 in 47/24 – popr. https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=PRAV15049

Resolucija o nacionalnem programu varnosti in zdravja pri delu 2018-2027 (ReNPVZD18-27). (2018). *Uradni list RS,* št. 23/18. https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=STRA75

Evropska komisija. (2021). *Strateški okvir EU za varnost in zdravje pri delu za obdobje 2021–2027. Varnost in zdravje pri delu v spreminjajočem se svetu dela.* Pridobljeno 7.4.2026 z naslova https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021DC0323

SPOT- Državni portal za poslovne subjekte. (2023). *Koordinator za varnost in zdravje pri delu v izvajalni fazi projekta.* Pridobljeno 7.4.2026 z naslova https://spot.gov.si/sl/dejavnosti-in-poklici/poklici-in-strokovni-kadri/koordinator-za-varnost-in-zdravje-pri-delu-v-izvajalni-fazi-projekta/

Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih. (2005). *Uradni list RS*, št. 83/05 in 43/11 – ZVZD-1. https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=URED3783

Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1). (2011). *Uradni list RS*, št. 43/11. https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO5537

IZJAVA

Študent Anže Habjan izjavljam, da sem avtor tega diplomskega dela, ki sem ga napisal pod mentorstvom dr. Viktorja Lovrenčića, univ. dipl. inž. el.

Skladno s 1. odstavkom 21. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah dovoljujem objavo tega diplomskega dela na spletni strani šole in v institucionalnem oz. nacionalnem repozitoriju (COBISS).

Dne: 4. 9. 2026 Podpis:

B&B IZOBRAŽEVANJE

IZJAVA
o lektoriranju diplomske naloge

Mija Čuk, univ. dipl. spl. jez.

ime in priimek lektorja/lektorice, znanstveni/strokovni naziv

izjavljam,

da sem lektoriral/a diplomsko nalogo z naslovom:

VARSTVO IN ZDRAVJE PRI DELU NA ZAČASNIH IN PREMIČNIH GRADBIŠČIH

ki jo je napisal/a diplomant/ka:

Anže Habjan

Ljubljana, 23. 7. 2026

(kraj in datum podpisa)

Čuk

(podpis lektorja/lektorice)